

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/46

URBROJ: 65-23-02

Zagreb, 15. lipnja 2023.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije, s Konačnim prijedlogom zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 15. lipnja 2023. godine uz prijedlog da se sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva i održivog razvoja dr. sc. Davora Filipovića i državne tajnike Ivu Milatića, dr. sc. Marija Šiljega, Milu Horvata i Hrvoja Bujanovića.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-01/64
URBROJ: 50301-05/31-23-2

Zagreb, 15. lipnja 2023.

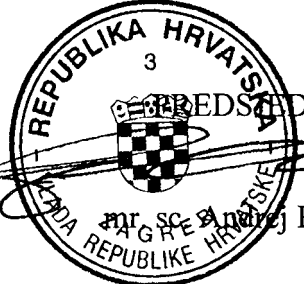
PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172., 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva i održivog razvoja dr. sc. Davora Filipovića i državne tajnike Ivu Milatića, dr. sc. Marija Šiljega, Milu Horvata i Hrvoja Bujanovića.

3
PREDSJEDNIK
dr. sc. Andrej Plenković

**PRIJEDLOG ZAKONA
O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA
RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. i članku 16. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine rezultirao je i nesigurnošću u pogledu opskrbe drugim sirovinama, kao što su ugljen i sirova nafta, koji se upotrebljavaju u postrojenjima za proizvodnju električne energije. To je dovelo do znatnog dodatnog povećanja cijene električne energije i njezine volatilnosti. Kako bi se povećala sigurnost opskrbe energijom u Europskoj uniji, Vijeće je donijelo Uredbu Vijeća (EU) 2022/1369 od 5. kolovoza 2022. o koordiniranim mjerama za smanjenje potražnje za plinom (SL L 206, 8.8.2022.) kojom se predviđa dobrovoljno smanjenje potražnje za prirodnim plinom za najmanje 15 % od 1. kolovoza 2022. do 31. ožujka 2023. i Vijeću daje mogućnost proglašenja uzbunjivanja na razini Europske unije u pogledu sigurnosti opskrbe plinom, čime se aktivira obvezno smanjenje potražnje za plinom na razini Europske unije.

Porast cijena na veleprodajnim tržištima električne energije doveo je do naglog povećanja maloprodajnih cijena električne energije, te se očekuje da će se njihov rast nastaviti i postupno se odraziti na većinu potrošačkih ugovora. Naglo povećanje cijena plina i posljedična potražnja za alternativnim gorivima doveli su i do povećanja cijena drugih sirovina, kao što su cijene sirove nafte i ugljena. Veliko povećanje cijena energije znatno doprinosi općoj inflaciji u europodručju i usporava gospodarski rast u Europskoj uniji.

Pitanje tekuće gospodarske politike koje se uređuje ovim Prijedlogom zakona odnosi se na uspostavu hitne intervencije u području cijena električne energije, a kojom se omogućava privremeno ublažavanje rizika da cijene električne energije i troškovi električne energije za krajnje kupce dosegnu još neodrživije razine, a sredstva prikupljena temeljem ovoga Prijedloga zakona usmjeravaju se za dugoročno rješavanje opskrbe energijom po održivim cijenama, na način da građani samostalno osiguravaju svoju energetska samodostatnost, te se time sprečava dodatni inflatorni pritisak na industriju i potrošače.

Obvezivanje na uvođenje zajedničke gornje granice tržišnih prihoda od inframarginalnih proizvođača na razini Europske unije trebalo bi omogućiti izbjegavanje takvih razlika. Nadalje, zbog ograničenih financijskih sredstava ne mogu sve države članice u istoj mjeri podupirati potrošače, dok istodobno neki proizvođači električne energije mogu i dalje ostvarivati znatne viškove prihoda.

Vijeće Europske unije je 6. listopada 2022. donijelo Uredbu Vijeća (EU) 2022/1854 od 6. listopada 2022. o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije SL L 261I, 7.10.2022.) (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EU) 2022/1854).

Razina na kojoj je utvrđena gornja granica tržišnih prihoda ne bi trebala ugroziti sposobnost proizvođača na koje se primjenjuje, uključujući proizvođače energije iz obnovljivih izvora, da povrate svoje troškove ulaganja i operativne troškove te bi trebala očuvati i poticati buduća ulaganja u kapacitet potreban za dekarboniziran i pouzdan elektroenergetski sustav. Gornja granica tržišnih prihoda, kao jedinstvena gornja granica u cijeloj Europskoj uniji, najprikladnija je za očuvanje funkcioniranja unutarnjeg tržišta električne energije jer se njome održava tržišno natjecanje utemeljeno na cijenama među proizvođačima električne energije koji upotrebljavaju različite tehnologije, posebno kad je riječ o obnovljivim izvorima energije.

Određivanje gornje granice tržišnih prihoda od 180 EUR po MWh predstavlja razinu koja je znatno iznad početnih tržišnih očekivanja. Očuvanjem marže na cijenu koju su ulagatelji mogli razumno očekivati potrebno je osigurati da gornja granica tržišnih prihoda ne bude u suprotnosti s početnom procjenom profitabilnosti ulaganja. Nadalje, gornja granica tržišnih prihoda od 180 EUR po MWh dosljedno je viša, uključujući razumnu maržu, od trenutanih srednjih troškova proizvodnje energije (LCOE) za relevantne tehnologije proizvodnje, čime se proizvođačima na koje se primjenjuje omogućuje da pokriju svoja ulaganja i operativne troškove.

Ovim se Prijedlogom zakona osigurava provedba Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 u dijelu koji se odnosi na mjere za primjenu gornje granice tržišnih prihoda i raspodjele viška prihoda od zagašenja krajnjim kupcima električne energije te se uspostavlja hitna intervencija u području cijena električne energije.

Također, sukladno Uredbi Vijeća (EU) 2022/1854 ovim se Prijedlogom zakona uvodi mogućnost određivanja više gornje granice tržišnih prihoda za obveznike čija cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 EUR po MWh.

Višak tržišnih prihoda sukladno odredbama ovoga Prijedloga zakona ostvaruju energetske subjekti koji na temelju sklopljenih ugovora o prodaji električne energije na veleprodajnom tržištu električne energije, stječu tržišni prihod prodajom iznad gornje granice cijene, a koji se uplaćuje u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Višak tržišnih prihoda smatra se prihodom Republike Hrvatske, a kojim upravlja i raspolaže Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, isključivo za namjenu samoopskrbe kućanstava električnom energijom, izgradnjom fotonaponskih modula u iznosu do 50 %. Do sada je u Republici Hrvatskoj priključeno oko 5 000 fotonaponskih modula u kućanstvima, a sukladno sredstvima prikupljenim temeljem ovoga Prijedloga zakona u sljedećih godinu dana procjenjuje se prikupljanje sredstava za sufinanciranje novih 20 000 fotonaponskih modula u kućanstvima ukupne snage 360 000 kW.

Ovim Prijedlogom zakona uspostavlja se jednake obveze za sve relevantne sudionike na tržištu električne energije čija aktivnost ima značajan utjecaj na funkcioniranje tržišta električne energije. Time se želi postići ravnoteža i pravednost među obveznicima, osiguravajući da svi sudionici podliježu istim obvezama, standardima i zahtjevima u području električne energije, a što posljedično dovodi do očuvanja konkurentnosti tržišnog okruženja.

Svrha ovoga Prijedloga zakona je i uklanjanje postojeće nejednakosti i diskriminacije među sudionicima na tržištu električne energije. Ovakav pristup dovodi do stvaranja stabilnog i učinkovitog okruženja na tržištu električne energije, promicanje transparentnosti i ravnoteže interesa svih sudionika te osiguranje da se propisi primjenjuju na sve relevantne aktere tržišta električne energije.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s člankom 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.) predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, radi osobito opravdanih državnih razloga.

Ovim Zakonom osigurava se provedba Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 u dijelu koji se odnosi na mjere za primjenu gornje granice tržišnih prihoda i raspodjele viška prihoda od zagušenja krajnjim kupcima električne energije te se uspostavlja hitna intervencija u području cijena električne energije.

Vlada Republike Hrvatske je 29. prosinca 2022. donijela Uredbu o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije („Narodne novine“, broj 156/22.) sukladno zakonskoj ovlasti da uredbama uređuje pitanja tekuće gospodarske politike iz djelokruga Hrvatskoga sabora. S obzirom na ograničeno važenje uredbi koje Vlada Republike Hrvatske donosi na temelju predmetne zakonske ovlasti te iznimnu prirodu mjera utvrđenih ovim Zakonom i potrebu za njihovom primjenom, posebno tijekom zimske sezone 2022. – 2023. važno je donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

Članci 6., 7. i 8. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854, koji se odnose na primjenu obvezne gornje granice tržišnih prihoda na proizvođače električne energije, a time i povezane nacionalne mjere, se obvezno primjenjuju u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA
(EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH
CIJENA ENERGIJE**

Članak 1.

Ovim Zakonom osigurava se provedba Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 od 6. listopada 2022. o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije (SL L 261I, 7.10.2022) (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća), u dijelu koji se odnosi na mjere za primjenu gornje granice tržišnih prihoda i raspodjele viška prihoda od zagušenja krajnjim kupcima električne energije.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenje utvrđeno Uredbom Vijeća, zakonima kojima se uređuje energetska sektor, regulacija energetske djelatnosti i tržište električne energije te područje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, kao i popisima donesenim na temelju tih zakona.

Članak 3.

(1) Tržišni prihodi proizvođača ostvareni proizvodnjom električne energije u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. iz sljedećih izvora: energije vjetra, solarne toplinske energije, solarne fotonaponske energije, geotermalne energije, hidroenergije bez akumulacije, krutih goriva iz biomase ili plinovitih goriva iz biomase, osim biometana, otpada, nuklearne energije, lignita, naftnih derivata i treseta, ograničavaju se na gornju granicu cijene od 180 eura po MWh proizvedene električne energije, kao i tržišni prihodi posrednika, koji sudjeluju na veleprodajnim tržištima električne energije u ime proizvođača, neovisno o tržišnom razdoblju u kojem se transakcija odvija i o tome trguje li se električnom energijom bilateralno ili na centraliziranom tržištu.

(2) Obračunom viška tržišnih prihoda obuhvaćena su obračunska mjerna mjesta (u daljnjem tekstu: OMM) obveznika plaćanja viška tržišnih prihoda koja predaju električnu energiju u mrežu proizvedenu iz izvora navedenih u stavku 1. ovoga članka.

(3) Obveznici plaćanja viška tržišnih prihoda (u daljnjem tekstu: obveznici) su:

- subjekti koji proizvode električnu energiju iz izvora iz stavka 1. ovoga članka i koji imaju zbroj priključnih snaga svih OMM-ova koja su kategorizirana kao proizvođač u smjeru predaje u mrežu veći od 100 kW
- fizičke ili pravne osobe koje ostvaruju tržišne prihode prodajom/preprodajom električne energije iz izvora navedenih u stavku 1. ovoga članka
- kupci s vlastitom proizvodnjom za dio energije koji je razlika između preuzete i predane energije u mrežu na razini kalendarskog mjeseca na OMM-ovima sa zbrojem priključnih snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu većom od 500 kW.

(4) Obveznici plaćanja viška tržišnih prihoda nisu:

- energetski subjekt i s njim povezana društva, kojem su prihodi ograničeni u skladu s uredbom kojom se regulira otklanjanje poremećaja na domaćem tržištu energije, s obzirom da ne može podnijeti zahtjev za naknadu razlike za umanjenje računa, u smislu odredbi uredbe kojom se regulira otklanjanje poremećaja na domaćem tržištu energije u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe Vijeća
- proizvođač koji proizvodi električnu energiju na OMM-u kojem je prihod po MWh električne energije predane u mrežu određen sustavom poticanja i koji ima važeći ugovor o otkupu električne energije sklopljen s operatorom tržišta energije u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe Vijeća.

Članak 4.

(1) Ovim Zakonom obuhvaća se veleprodajno tržište električne energije sukladno zakonu kojim se uređuje tržište električne energije.

(2) Operator tržišta električne energije i subjekt za burzovno tržište električne energije dužni su za vrijeme trajanja mjera iz Uredbe Vijeća, dostaviti Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji (u daljnjem tekstu: Agencija) sve podatke i pojedinačne transakcije.

(3) Obveznici koji imaju sklopljene ugovore o prodaji električne energije, za vrijeme trajanja mjera iz Uredbe Vijeća, dužni su dostaviti podatke Agenciji.

(4) Višak tržišnih prihoda sukladno odredbama ovoga Zakona ostvaruju obveznici koji na temelju sklopljenih ugovora o prodaji električne energije na veleprodajnom tržištu električne energije stječu tržišni prihod prodajom iznad gornje granice cijene iz članka 3. ovoga Zakona, odnosno članka 5. ovoga Zakona u razdoblju iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona na razini kalendarskog mjeseca, a koji se uplaćuje u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona za razdoblje iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Višak tržišnih prihoda iz stavka 4. ovoga članka smatra se prihodom Republike Hrvatske, a kojim upravlja i raspolaže Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, isključivo za namjenu ugradnje fotonaponskih elektrana za kućanstva u obiteljskim i višestambenim zgradama do 50 % zaokružene financijske konstrukcije.

(6) Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost dužan je obavijestiti Ministarstvo financija, Poreznu upravu ako obveznik ne izvrši svoju obvezu sukladno stavku 4. ovoga članka.

(7) Ostvareni višak tržišnih prihoda izražen u eur/MWh iz stavka 4. ovoga članka utvrđuje se na temelju svih kupoprodajnih transakcija obveznika, neovisno o vrsti ugovora, vremenskom okviru trgovanja, trguje li se na burzi ili putem bilateralnih ugovora, uključujući kupoprodajne transakcije (fizičke i financijske) putem terminskog tržišta.

(8) Ostvareni višak tržišnih prihoda iz stavka 4. ovoga članka ne uključuje prihode ostvarene na tržištu uravnoteženja i prihode od naknade za redispečiranje.

(9) Prihodi od zagušenja koji proizlaze iz dodjele prekozonskog kapaciteta ne koriste se za financiranje mjera potpore krajnjim kupcima električne energije.

(10) Dodatnom uputom iz članka 8. ovoga Zakona utvrdit će se podaci iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

(11) Na postupke naplate obveze iz stavka 4. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost („Narodne novine“, br. 107/03. i 144/12.).

Članak 5.

(1) Obveznik iz članka 3. stavka 3. podstavaka 1. i 3. ovoga Zakona čija cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh, može Agenciji podnijeti zahtjev, s pripadajućim dokazima, za ograničenje na gornju granicu cijene koja je viša od 180 eura po MWh proizvedene električne energije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Agencija po zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka, donosi odluku o iznimci od ograničenja viška tržišnih prihoda u kojem se utvrđuje nova najviša cijena jednaka cijeni proizvedene električne energije po MWh, na temelju koje obveznik iz stavka 1. ovoga članka mora utvrditi višak tržišnih prihoda.

(3) Za potrebe donošenja odluke iz stavka 2. ovoga članka, Agencija će zatražiti podatke o visini cijene proizvodnje električne energije od operatora tržišta električne energije.

(4) Obveznici mogu podnijeti zahtjev iz stavka 1. ovoga članka za razdoblje od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023.

(5) Protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 6.

(1) Obveznik je dužan za razdoblje iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dostaviti Agenciji sve podatke, ugovore i ostalu dokumentaciju potrebnu za primjenu članka 4. ovoga Zakona, na razini kalendarskog mjeseca, uključujući i podatke o izvršenim uplatama s osnove viška tržišnih prihoda Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost.

(2) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su za razdoblje iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti Agenciji podatke o ostvarenoj proizvodnji električne energije iz proizvodnih postrojenja za obveznike na razini kalendarskog mjeseca.

(3) Operator tržišta električne energije je dužan za razdoblje iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti Agenciji podatke iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona na razini kalendarskog mjeseca.

(4) Društvo Hrvatska burza električne energije d.o.o. dužno je za razdoblje iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti Agenciji podatke iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona na razini kalendarskog mjeseca.

(5) Agencija je dužna za razdoblje iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona, do 30. studenoga 2023. dostaviti konačni izvještaj Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za obračun viška tržišnih prihoda iz članka 4. stavka 4. ovoga Zakona za obveznike.

(6) Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost dužan je do kraja svakog mjeseca obavijestiti Agenciju o svim pristiglim uplatama obveznika.

Članak 7.

(1) Višak tržišnih prihoda se određuje za sva OMM-a iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona na razini kalendarskog mjeseca.

(2) Izračun iz stavka 1. ovoga članka Agencija radi na temelju podataka dostavljenih od strane obveznika.

Članak 8.

Dodatne upute o provedbi ovoga Zakona donosi Agencija, a objavljuju se na mrežnim stranicama Agencije.

Članak 9.

(1) Ispunjavanje obveza plaćanja ostvarenog viška tržišnih prihoda sukladno člancima 6. do 11. Uredbe Vijeća prati i nadzire Agencija.

(2) Ako se utvrdi da su povrijeđene odredbe ovoga Zakona ili Uredbe Vijeća te ako se utvrde odstupanja ili nepravilnosti koje su prouzrokovale neispunjavanje obveza plaćanja ostvarenog viška tržišnih prihoda sukladno člancima 6. do 11. Uredbe Vijeća, odnosno sukladno odredbama ovoga Zakona, Agencija može poduzeti jednu ili više od sljedećih mjera:

- dostaviti subjektu obavijest da je obveznik
- naložiti obvezniku dostavu podataka
- naložiti obvezniku korekciju utvrđenih nepravilnosti
- nadležnom sudu podnijeti optužni prijedlog sukladno prekršajnom propisu
- poduzeti i druge mjere i izvršiti druge radnje koje je ovlaštena poduzeti i izvršiti na temelju ovoga Zakona i propisa kojim se uređuje energija i regulacija energetske djelatnosti.

Članak 10.

O poduzetim mjerama određenim odredbama ovoga Zakona, ministarstvo nadležno za energetiku obavijestit će nadležna tijela Europske unije u skladu s člankom 19. Uredbe Vijeća.

Članak 11.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.654,45 do 66.361,40 eura kaznit će se pravna osoba, odnosno pravna osoba obveznik ako:

- ne dostave Agenciji sve podatke i pojedinačne transakcije iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona kojim obveznici ostvaruju tržišni prihod iznad gornje granice iz članka 3. ovoga Zakona

- ne dostave podatke Agenciji o sklopljenim ugovorima o prodaji električne energije iz članka 4. stavka 3. ovoga Zakona, kojima su ugovoreni iznosi viši od gornje granice cijene iz članka 3. ovoga Zakona i u roku određenom člankom 6. stavkom 1. ovoga Zakona

- višak tržišnih prihoda sukladno odredbama ovoga Zakona ne uplate u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u roku iz članka 4. stavka 4. ovoga Zakona

- u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ne dostavi sve podatke, ugovore i ostalu dokumentaciju potrebnu za primjenu članka 4. ovoga Zakona, uključujući i podatke o izvršenim uplatama s osnove viška tržišnih prihoda Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sukladno članku 6. stavku 1. ovoga Zakona

- u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ne dostavi Agenciji podatke o ostvarenoj proizvodnji električne energije iz proizvodnih postrojenja za obveznike iz članka 4. stavka 4. ovoga Zakona, sukladno članku 6. stavku 2. ovoga Zakona

- u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ne dostavi Agenciji podatke iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona sukladno članku 6. stavku 3. ovoga Zakona

- u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ne dostavi Agenciji podatke iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona sukladno članku 6. stavku 4. ovoga Zakona

- do kraja mjeseca ne obavijesti Agenciju o svim pristiglim uplatama obveznika iz članka 4. stavka 4. ovoga Zakona sukladno članku 6. stavku 6. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 39,81 do 6.636,14 eura kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi odnosno obvezniku.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 132,72 do 6.636,14 eura kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba odnosno fizička osoba obveznik.

Članak 12.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Uredba o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije („Narodne novine“, broj 156/22.).

Članak 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ź E N J E

Uz članak 1.

Ovim člankom utvrđuje se da se ovim Zakonom osigurava provedba Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 od 6. listopada 2022. o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije (SL L 261I, 7.10.2022) (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća) u dijelu koji se odnosi na mjere za primjenu gornje granice tržišnih prihoda i raspodjele viška prihoda od zagašenja krajnjim kupcima električne energije.

Uz članak 2.

Ovim člankom utvrđuje se da izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenje utvrđeno Uredbom Vijeća, zakonima kojima se uređuje energetska sektor, regulacija energetskih djelatnosti i tržište električne energije te područje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona.

Uz članak 3.

Ovim člankom utvrđuje se ograničenje tržišnih prihoda proizvođača ostvarenih proizvodnjom električne energije u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. iz određenih izvora na iznos od 180 eura po MWh, ali ograničenje tržišnih prihoda i drugih koji sudjeluju u kupnji odnosno prodaji električne energije. Donošenjem Uredbe Vijeća u listopadu 2022. svi sudionici na tržištu energije su upućeni u postupanje na način da ne ugrađuju neopravdane troškove u svoj elektroenergetski proizvod te da ostali sudionici na tržištu električne energije ne podižu neopravdano cijenu proizvoda i usluge, a sve u cilju zaštite kupaca od neopravdanih poskupljenja. Ovakvo postupanje je proporcionalno jer se postupa prema svima isto bez diskriminacije. S obzirom na to da cijena električne energije ključno utječe na inflaciju, potrošače i gospodarstvo u cjelini, potrebno je obuhvatiti sve energetske subjekte koji mogu utjecati na cijene električne energije, odnosno koji mogu bitnije utjecati na tržište električne energije, a to su upravo svi proizvođači veći od 100 kW. Također, ovakvim postupanjem održava se konkurencija na tržištu električne energije te promiče stabilnost cijena.

Razdoblje primjene mjere ograničenja tržišnih prihoda proizvođača ostvarenih proizvodnjom električne energije u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. propisano je Uredbom o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije („Narodne novine“, broj 156/22.) koja je na snazi od 1. siječnja 2023., i primjenjuje se, stoga predmetna odredba ne propisuje pravu retroaktivnu primjenu zakonske odredbe.

Uz članak 4.

Ovim člankom se propisuju obveze operatoru tržišta električne energije, subjektu za burzovno tržište električne energije, obveznicima i Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost. Propisuje se što predstavlja višak tržišnih prihoda, kome pripada višak prihoda i tko njime upravlja i raspolaze, na temelju čega se utvrđuje i što višak tržišnih prihoda ne uključuje.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuje se mogućnost obveznika čija cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh, da zahtjevom zatraži određivanje ograničenja na gornju granicu koja je viša od 180 eura po MWh po dokazu da su ulazne cijene primarnog energenta bile takve da su izazvale dodatni trošak koji prelazi zadanu granicu od 180 eura/MWh. Propisuje se koje tijelo donosi odluku te mogućnost da Agencija u postupku zatraži podatke i od operatora tržišta električne energije u cilju odlučivanja na jasan i transparentan način prema energetskom subjektu. Razdoblje primjene mjere ograničenja tržišnih prihoda proizvođača ostvarenih proizvodnjom električne energije u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. već je propisano Uredbom o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije („Narodne novine“, broj 156/22.) koja je na snazi od 1. siječnja 2023., i primjenjuje se, stoga predmetna odredba ne propisuje pravu retroaktivnu primjenu zakonske odredbe.

Uz članak 6.

Ovim člankom utvrđuju se rokovi za dostavu podataka od strane određenih subjekata u cilju izvršavanja obveza obveznika ovoga Zakona, ali i kontrole od strane Agencije.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisuje se da se višak prihoda određuje na razini mjeseca te da Agencija izračun viška tržišnih prihoda temelji na podacima dostavljenim od strane obveznika.

Uz članak 8.

Ovim člankom utvrđuje se da će dodatne upute o postupanju obveznika iz ovoga Zakona, donijeti Agencija.

Uz članak 9.

Ovim člankom utvrđuje se da Agencija prati i nadzire ispunjavanje obveza obveznika, te se propisuje postupanje Agencije ukoliko dođe do povrede Zakona ili Uredbe Vijeća uz propisivanje određenih mjera.

Uz članak 10.

Ovim člankom utvrđuje se obveza ministarstva nadležnog za energetiku da o poduzetim mjerama određenim odredbama ovoga Zakona obavijesti nadležna tijela Europske unije u skladu s člankom 19. Uredbe Vijeća.

Uz članak 11.

Ovim člankom utvrđuju se prekršajne odredbe.

Uz članak 12.

Ovim člankom utvrđuje se da stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Uredba o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije („Narodne novine“, broj 156/22.).

Uz članak 13.

Ovim se člankom utvrđuje stupanje na snagu Zakona prvi dan od dana objave u „Narodnim novinama“. S obzirom na iznimnu prirodu mjera utvrđenih ovim Zakonom i potrebu za njihovom primjenom i njihovo ograničeno važenje važno je donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku i njegovo stupanje na snagu prvi dan od dana objave.

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
  - **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom
Europske unije**

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu Zakona o provedbi uredbe vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije, s Konačnim prijedlogom Zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA
Svrha dokumenta	Izveščivanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
Datum dokumenta	lipanj 2023.
Verzija dokumenta	prva
Vrsta dokumenta	Izvešće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Prijedlog Zakona o provedbi uredbe vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije, s Konačnim prijedlogom Zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt	-
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Da, Prijedlog Zakona o provedbi uredbe vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije, s Konačnim prijedlogom Zakona bio je objavljen na središnjem državnom portalu e-Savjetovanja u svrhu provedbe savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u razdoblju od 05.06. do 13. 06. 2023. godine
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo, 13.06.2023. 14:45 U uvodnom tekstu (Osnova donošenja i Ocjena stanja i pitanja koja se trebaju urediti Zakonom) Prijedloga predmetnog zakona, kao i kroz tekst Prijedloga zakona te pripadajuća popratna obrazloženja pojedinih članaka nije

jasno napisana definicija i svrha navođenja „zagušenja“ u ovom zakonu, klasifikacija zagušenja (prekozonski ili koji drugi?) kao i nužnost navođenja „priklopa od naknade za redispješivanje“. Sugeriramo da se kroz zakonske odredbe izjednače cijene nabave prirodnog plina neovisno da je kategorija kućanstvo priključena izravno na plinski sustav, ili se kategorija kućanstvo neizravno opskrbljuje toplinskom energijom proizvedenom iz plina preko centralnih toplinskih sustava, odnosno proizvodnjom topline iz termoelektrana-toplana. Za Istovrsnu svrhu potrošnje plina za kategoriju kućanstvo treba osigurati jednake cijene plina radi održivosti toplinskih sustava i ravnopravnosti zaštite svih kućanstava na teritoriju RH. Ako je propisana obveza operatorima mreže (prijenos i distribucija) da su dužni do 20. dana tekućeg mjeseca za protekli mjesec dostaviti sve mjesečne podatke potrebne za primjenu ovog zakona, onda navedeni obvezni datum „do 20. dana tekućeg mjeseca“ za obveznika, operatora tržišta i Agenciju, nije održiv, te sugeriramo promjenu s „do 20. na „do 25. dana tekućeg mjeseca“. Predlažemo jasnije i preciznije definirati očekivani broj sufinanciranih foto-naponskih modula za kućanstva, procijenjenu ukupnu snagu te procijenjenu proizvedenu energiju (navedeno je: „20.000 foto-naponskih modula u kućanstvima ukupne snage 360 000 KWh“ – što je neprecizno i pogrešno; ako je riječ o energiji potrebno je definirati za koje vremensko razdoblje. Napomena: „tekst unutar navodnika je original iz predloženog teksta za savjetovanje“.

Bioplin-maks d.o.o. 13.06.2023.

Tvrtka Bioplin-maks d.o.o. upravlja bioplinskim postrojenjem za proizvodnju električne instalirane snage 1 MW.

Proizvodnja električne energije iz bioplinskog postrojenja je jedina djelatnost društva.

Postrojenje u procesu proizvodnje električne energije kao sirovinu koristi energetske kulture (kukuruznu silažu i silažu raži) te nusproizvode životinjskog podrijetla (svinjska gnojovka).

Usljed problema s opskrbnim lancima te uslijed rata u Ukrajini došlo je do globalnog rasta cijena žitarica. U vrlo kratkom periodu (manje od 2 godine) došlo je rasta cijena sirovina za bioplinska postrojenja od preko 130%.

Istovremeno poticajna cijena za bioplinska postrojenja u sustavu HROTE rasla je samo 13%. Resorno ministarstvo nije pravovremeno reagiralo korekcijom poticajne cijene zbog čega smo bili prisiljeni raskinuti ugovor s HROTE i električnu energiju prodavati na slobodnom tržištu kako bi osigurali pozitivno poslovanje društva, osigurali plaće za radnike, uredno nastavili podmirivati dobavljače i nastavili vraćati kredit. Više godišnji ugovor s HROTE zamijenili smo

kratkoročnim ugovorom na 15 mjeseci. Uz ograničenje prihoda na razini od 180 EUR/MWh postrojenje ne može pokrivati niti osnovne operativne troškove ne uzimajući u obzir povrat vlasničkog ulaganja. Do 2022. godine društvo je poslovalo s gubitkom zbog čega nije bilo povrata vlasničkog ulaganja. Na 31.12.2021. preneseni gubitci iznosili su 4,3 mln EUR. Izlazak na slobodno tržište omogućilo je djelomično pokrivanje gubitaka iz prethodnih godina te nikako ne možemo govoriti o ostvarivanju ekstraprofita. Ukoliko nam nakon 31.12.2023. neće biti omogućeno potpisivanje novog ugovora s HROTE, postrojenje će morati zaustaviti proizvodnju, a društvo pokrenuti stečaj budući da trenutne tržišne cijene električne energije nisu dovoljne za pokrivanje troškova proizvodnje.

Skrećemo pažnju na činjenicu da je nacionalna Uredba (i ovaj prijedlog zakona) nije iskoristila sve mogućnosti koje su ponuđene Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854:

(32) Gornja granica tržišnih prihoda trebala bi se primjenjivati na tehnologije s graničnim troškovima nižima od gornje granice tržišnih prihoda, kao što su primjerice energija vjetra, solarna energija, nuklearna energija ili lignit. – Granični troškovi bioplinskog postrojenja veći su od gornje granice tržišnih prihoda.

(33) Gornja granica tržišnih prihoda ne bi se trebala primjenjivati na tehnologije s visokim graničnim troškovima povezanim s cijenom ulaznog goriva potrebnog za proizvodnju električne energije, kao što su elektrane na plin i ugljen, jer bi njihovi operativni troškovi bili znatno iznad razine gornje granice tržišnih prihoda, a njezina bi primjena ugrozila njihovu gospodarsku održivost. – Primjena nacionalne Uredbe ugrožava gospodarsku održivost bioplinskih postrojenja.

(40) S obzirom na to da se kombinacija proizvodnje i struktura troškova postrojenja za proizvodnju električne energije znatno razlikuju među državama članicama, trebalo bi im dopustiti da zadrže ili uvedu nacionalne krizne mjere pod posebnim uvjetima. – EU Uredba je ostavila mogućnost da svaka zemlja članica prilagodi svoju Uredbu situaciji na lokalnom tržištu što je u Hrvatskoj nije učinjeno
Članak 7. točka 3. Države članice mogu, osobito u slučajevima kada primjena gornje granice tržišnih prihoda predviđene u članku 6. stavku 1. uzrokuje znatno administrativno opterećenje, odlučiti da se gornja granica tržišnih prihoda ne primjenjuje na proizvođače električne energije u postrojenjima za proizvodnju električne energije instaliranog kapaciteta od najviše 1 MW. – Njemačka Uredba napravila je izuzeće za elektrane bioplinska postrojenja do 1 MW dok veća postrojenja imaju višu gornju granicu prihoda
Članak 8. točka 1. (b) Države članice mogu odrediti višu

gornju granicu tržišnih prihoda za proizvođače koji proizvode električnu energiju iz izvora navedenih u članku 7. stavku 1., pod uvjetom da njihovi troškovi ulaganja i operativni troškovi premašuju maksimalan iznos utvrđen u članku 6. stavku 1.; - troškovi ulaganja i operativni troškovi bioplinskog postrojenja premašuju iznos utvrđen u članku 6.

Članak 8. točka 2. Mjere iz stavka 1., u skladu s ovom Uredbom:

(a) moraju biti proporcionalne i nediskriminirajuće; - mjere su diskriminirajuće za bioplinska postrojenja u odnosu na druge obnovljive izvore energije (vjetar i sunce)

(b) ne smiju ugrožavati signale za ulaganja; - nove investicije u bioplinska postrojenja ne možemo očekivati.

(c) moraju osigurati pokrivanje troškova ulaganja i operativnih troškova; - ovo nije osigurano u slučaju bioplinskih postrojenja.

HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023.

KOMENTAR BR. 5.

Člankom 3. Prijedloga Zakona kojim se određuje uniformna gornja granica tržišnih prihoda ograničenjem cijene od 180 EUR/ MWh različitim kategorijama inframarginalnih proizvođača, koje nemaju jednake ulazne i operativne troškove, ne ostvaruje se proklamirana svrha Zakona budući da se Prijedlogom Zakona ne uklanjaju postojeće nejednakosti i diskriminacija među sudionicima na tržištu električne energije.

HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023

KOMENTAR BR. 4.

Zakonom se ne uspostavljaju jednake obveze za sve relevantne sudionike na tržištu električne energije čija aktivnost ima značajan utjecaj na funkcioniranje tržišta električne energije budući da se različite kategorije inframarginalnih proizvođača, a koje nemaju jednaku visinu ulaznih troškova (cijenu sirovine), stavlja pod isti znak jednakosti.

Naime, proizvodnja električne energije iz izvora sunca ili vjetra na jednoj strani, te proizvodnja iz biosirovine na drugoj strani (biljke, gnoj i sl.) nema jednake ulazne troškove. S jedne strane „sirovina“ (sunce, vjetar) je besplatna, dok je s druge strane biosirovina (biljke, gnoj i slične energetske biljke) roba prisutna na tržištu koja ima i druge primjene osim ulaznog goriva za proizvodnju električne energije i čija cijena bilježi rast preko 100% u posljednje dvije godine.

Kako bi se u odnosu na bioplinska postrojenja okupljena u HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA uspostavile jednake obveze kao u odnosu na druge relevantne sudionike na tržištu električne energije potrebno ih je, prije svega,

izuzeti od primjene gornje granice tržišnih prihoda od 180 EUR/MWh proizvedene električne energije.

Drugim riječima, Prijedlogom Zakona potrebno je usvojiti rješenje iz Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 kojim je uređena mogućnost izuzimanja od primjene gornje granice tržišnih prihoda za tehnologije u kojima se kao ulazna goriva upotrebljavaju zamjenska goriva za prirodni plin, a u kakve tehnologije potpadaju bioplinska postrojenja.

HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023
KOMENTAR BR. 3.

Predmetnim Prijedlogom Zakona nije dana definicija „viška prihoda“ koja je da bi adresat pravne norme mogao iščitati ratio uvođenja visine gornje granice tržišnih prihoda od 180 EUR/MWh morala biti implementirana u Prijedlog zakonskog teksta. Hrvatski zakonodavac je bio dužan (da bi predložio jasnu pravnu normu) u Prijedlogu Zakona dati definiciju „viška prihoda“ i obrazložiti ju u vidu jasne argumentacije razloga i načina provedbe testa opravdanosti za uvođenje uniformne granice tržišnih prihoda od 180EUR/MWh za različite kategorije inframarginalnih proizvođača.

Iz teksta Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 razvidno je da članak 6. Uredbe određuje da se tržišni prihodi proizvođača električne energije načelno ograničavaju na cijenu 180 EUR po MWh proizvedene električne energije, međutim istovremeno su Uredbom predviđeni i brojni izuzeci od primjene tog pravila načelnog ograničenja tržišnih prihoda na prag od 180 EUR/MWh. Tako je primjerice Uredbom propisan izuzetak od primjene članka 6. Uredbe na postrojenja instaliranog kapaciteta do najviše 1 MW, kao što je i člankom 21. Uredbe državama članicama dano diskrecijsko pravo odstupanja od primjene čl. 4. – 7. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 na električnu energiju proizvedenu u malim izoliranim sustavima ili u malim povezanim sustavima. Iz primjera provedbe Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 u drugim država članica EU razvidno je da su te države prilikom provedbe Uredbe načelno ograničenje od 180 EUR/MWh uzele samo kao nit vodilju pri određivanju svojih cijena za proizvođače električne energije međutim istovremeno usvajajući predložene izuzetke i vidove manje restriktivnog ograničenja.

Iz predmetnog Prijedloga Zakona razvidno je da hrvatski zakonodavac uvođenjem uniformnog ograničenja tržišnih prihoda za različite kategorije inframarginalnih proizvođača nije provodio analizu specifičnih uvjeta poslovanja i proizvodnje na hrvatskom tržištu niti je cijenio razlike uvjeta poslovanja različitih proizvođača iz obnovljivih izvora na hrvatskom tržištu.

Uz navedeno, nisu dane niti argumentirane zakonske osnove

temeljem kojih Republika Hrvatska provodi nacionalizaciju prihoda privatnih gospodarskih subjekata koji sudjeluju na tržištu električne energije.

Naime, Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 odnosno člankom 10. uređuje se raspodjela „viška prihoda“ proizvođača električne energije na način da države članice osiguravaju da se sav višak prihoda koji proizlazi iz primjene gornje granice tržišnih prihoda upotrebljava za ciljano financiranje mjera potpore krajnjim kupcima električne energije kojima se ublažava učinak visokih cijena električne energije na te kupce. Uz navedeno člankom 10. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 predviđen je niz mjera koje države članice mogu usvojiti za ciljano financiranje mjera potpore krajnjim kupcima električne energije.

Međutim predmetnim Prijedlogom Zakona, kao ni samim obrazloženjem Zakona nisu dani razlozi zbog kojih se Republika Hrvatska opredijelila i usvojila samo jedan vid mjera potpore krajnjim kupcima električne energije kroz promicanje ulaganja u obnovljive izvore energije sufinanciranjem izgradnje fotonaponskih modula za kućanstva u iznosu do 50% zaokružene financijske konstrukcije.

Osim toga, Prijedlogom Zakona nije uređeno, a niti u obrazloženju Prijedloga Zakona pojašnjeno, za koje svrhe će se iskoristiti nacionalizirani „višak prihoda“ koji se smatra prihodom RH, a kojim upravlja Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost ukoliko prikupljena sredstva „viška prihoda“ ne budu u potpunosti iskorištena za proklamiranu svrhu sufinanciranja izgradnje fotonaponskih modula za kućanstva u iznosu do 50% zaokružene financijske konstrukcije.

Pored navedenog, iščitavajući Prijedlog Zakona u potpunosti ostaje nejasno na koji se način i kako oduzimanjem "viška prihoda" inframarginalnim proizvođačima ublažava učinak povećanja cijena električne energije i obuzdava kaskadni utjecaj na inflaciju ukoliko se nacionalizirana sredstva ne daju izravno tim istim potrošačima, već se koriste isključivo za sufinanciranje fotonaponskih modula ?! Iz opisanog proizlazi da hrvatski zakonodavac uvodi mjeru koja predviđa da bi ili sva kućanstva "moralno" instalirati fotonaponske module, bez sagledavanja činjenice jesu li ta ista kućanstva tehnički i položajno u mogućnosti uopće instalirati takve module, ili jesu li uopće navedeno željena učiniti s obzirom da se u protivnom radi o selektivnoj i diskriminatornoj mjeri „pomoći“. Argumentum a contrario može se reći da bi navedena mjera čak doprinijela i daljnjoj inflaciji zbog subvencionirane investicije u određene proizvode. Uz to, postavlja se i pitanje tko su ti proizvođači i kakve će biti njihove cijene takvih fotonaponskih modula koji će efektivno

biti djelomično kupljeni nacionaliziranim novcem, uostalom i novcem bioplinskih postrojenja okupljenih u HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA.

HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023
KOMENTAR BR. 2.

Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 člankom 8. stavkom 1. točkom b) propisano je da države članice mogu odrediti višu gornju granicu tržišnih prihoda za infamarginalne proizvođače električne energije pod uvjetom da njihovi troškovi ulaganja i operativni troškovi premašuju maksimalan iznos utvrđen u članku 6. stavku 1. odnosno iznos od 180 EUR/MWh proizvedene električne energije.

Predmetnim Prijedlogom Zakona kojim se predviđa mogućnost odobrenja više gornje granice tržišnih prihoda na temelju podnesenog zahtjeva proizvođača električne energije i dobivenog odobrenja od strane Agencije onim proizvođačima čiji trošak proizvodnje premašuje iznos od 180 EUR/MWh, u Republici Hrvatsko predloženo je usvajanje restriktivnije nacionalne mjere ograničenja od onog što je predviđeno Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854.

„Odobrenje više gornje granice tržišnih prihoda“ predmetnim Prijedlogom Zakona donosi se na temelju diskrecijske ocjene Agencije bez jasno i transparentno uređenog postupka i načina postupanja Agencije, točno i potpuno određenog popisa dokaza koji se dostavljaju Agenciji u situaciji podnesenog zahtjeva, propisanih rokova Agenciji za donošenje odobrenja, mogućnosti ulaganja pravnog lijeka, slijedom čega se iščitava nepotpuno, nejasno i netransparentno zakonodavno rješenje prilikom postupanja upravnih tijela u odlučivanju o pravima i obvezama pojedinaca. Dodatno, svakako je nužno primijetiti da se ovim Zakonom, barem načelno, pokušava ograničiti gornja granica tržišnih prihoda ili "viška profita" ostvarenog prodajom električne energije, što je samo po sebi naravno diskutabilno ustavno prihvatljivo, no citiranom je zakonskom odredbom zakonodavac već unaprijed prezentirao svoju svjesnost da će ovom mjerom određenim subjektima ne samo biti ograničena visina prihoda, već da će de facto primjenom mjera predviđenih ovim Zakonom generirati gubitke u svom dugoročnom poslovnom planu. Takvo što moglo je biti lako izbjegnuto sa ispuštanjem društava vlasnika bioplinskih postrojenja iz kruga subjekata na koje se ovaj zakon ima primijeniti, kao jedinih koji se u odnosu na ostale proizvođače iz obnovljivih izvora bore sa visokim ulaznim troškovima proizvodnje.

HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023
KOMENTAR BR. 1.

Gornja granica tržišnih prihoda od 180 EUR po MWh za bioplinska postrojenja okupljena u HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA nije dovoljna, odnosno ne omogućuje bioplinskim postrojenjima da pokriju svoja ulaganja i operativne troškove. Razlozi: donošenje mjera Ministarstva poljoprivrede u lipnju 2021., skok cijene ulaznih troškova biosirovine preko 100% u posljednje dvije godine, preuzimanje novih obveza bioplinskih postrojenja izlaskom na veleprodajno tržište.

Bioplinska postrojenja u odnosu na hrvatskog zakonodavca imaju legitimno očekivanje da će im provedbom Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 biti omogućen nastavak gospodarski održivog poslovanja, a ne da će im uvođenjem prekomjernog i neproporcionalnog tereta usvajanjem restriktivnijih mjera ograničenja gornje granice tržišnih prihoda no što je to predviđeno Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 za proizvođače električne energije iz goriva iz biomase biti suspendirano legitimno pravo na mogućnost realizacije poslovnih planova koje su postavili u trenutku kada nisu imali razloga očekivati da bi im bili nacionalizacijom oduzeti tržišni prihodi i to retroaktivno u odnosu na dogovorene tržišne uvjete ostvarene sklapanjem zakonitih ugovora (legitimno očekivanje mogućnosti pokrića troškova poslovanja i poslovanja s pozitivnim saldom).

Ograničenjem tržišnih prihoda na cijenu od 180 EUR/MWh proizvedene električne energije, hrvatski zakonodavac bioplinskim postrojenjima okupljenim HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA ne samo da oduzima ostvarene tržišne prihode, već im ujedno oduzima i prihode kojima su ta postrojenja trebala moći pokriti ulazne i operativne troškove poslovanja i osigurati povratak ulaganja bez ikakvog uvida ili čak i pokušaja uvida u sliku poslovanja pojedinog gospodarskog subjekta i njegovu ukupnu održivost i profitabilnost poslovanja..

Predmetnim Prijedlogom Zakona u odnosu na bioplinska postrojenja hrvatski zakonodavac uvodi ograničenje koje negativno utječe na početno očekivanu profitabilnost projekta čime se predlaže uvođenje nacionalne krizne mjere koja nije prikladna i nije nužna za ostvarenje cilja koji se njome želio postići. Ujedno ista se kosi sa ciljem onoga što se Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 u državama članicama Unije željelo postići – uvođenje koordiniranih, učinkovitih, proporcionalnih i nediskriminatornih nacionalnih kriznih mjera na području Unije.

Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo 13.06.2023
Umjesto „potrošače“ pisati „kupce“ jer se odnosi na krajnje kupce i električnu energiju.

Jasnije definirati napisano „sve relevantne aktere tržišta električne energije“.

Predlaže se korigirati izraze i brojke u tekstu: „ za sufinanciranje novih 20 000 foto-naponskih modula u kućanstvima ukupne snage 360 000 KWh“, nije jasan točan iznos, snaga te navedena energija i za koje razdoblje.

Marjana Botić 05.06.2023.

Stanje sa plinom uzrokovano je namjernom produkcijom rata kako bi se maogao uvoziti višestruko skuplji ukapljeni plin a ne koristiti jeftiniji ruski i zato ste postavili cijene nenormalno visoko. Tako da ratno-energetski profiteri mogu i dalje brati ekstraprofite dok osiromašujete građane Hrvatske i EU. Sram me na što je EU spala: bijedna korumpirana ispostava korporacija od energetskih do farmaceutskih.

HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023
KOMENTAR BR. 8.

Člankom 5. se propisuje mogućnost obveznika čija cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh, da zahtjevom zatraže određivanje ograničenja na gornju granicu koja je viša od 180 eura po MWh. Stavkom 4. navedenog članka navodi se da obveznici mogu podnijeti takav zahtjev za razdoblje od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023.

Ostaje nejasno u kojem roku se može podnijeti takav zahtjev i u kojem roku je Agencija dužna donijeti svoju odluku.

Smatramo da bi bilo oportuno odrediti rok od 30 dana za podnošenje zahtjeva računajući od isteka razdoblja / stupanja zakona na snagu (ovisno o tome koji rok kasnije nastupi), a sve kako bi se mogao pravovremeno pripremiti odgovarajući obrazloženi zahtjev s pripadajućim dokazima, te rok od 30 dana za donošenje odluke Agencije iz stavka 2.

Člankom 6. se utvrđuju rokovi za dostavu podataka od strane obveznika, konkretno 20. u mjesecu za protekli mjesec.

Uzimajući u obzir činjenicu da javno savjetovanje postupku donošenja zakona završava 13.6., da je očekivani datum objave izvješća 14.6., unatoč predloženom donošenju zakona po hitnom postupku držimo kako je navedeni datum 20.6. za dostavu izvješća za svibanj neodrživ za obveznike.

Smatramo da bi bilo oportuno odrediti rok od 30 dana za od stupanja zakona na snagu za dostavu podataka za protekle mjesece, te rok od 31.7. za dostavu podataka za lipanj.

HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023
KOMENTAR BR. 6.

Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 proklamirana je potreba očuvanja marže na cijenu koju su ulagatelji mogli razumno očekivati time da određenje gornje granice tržišnih prihoda

ne smije biti u suprotnosti s početnom procjenom profitabilnosti ulaganja. Navedeni cilj Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 predmetnim Prijedlogom Zakona kojim se uvodi ograničenje tržišnih prihoda na gornju granicu od 180 EUR/MWh, u pogledu bioplinskih postrojenja okupljenih u HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA, nije ostvaren. Uz navedeno, Uredba Vijeća (EU) 2022/1854 jasno određuje koje ciljeve trebaju zadovoljiti nacionalne mjere ograničenja da bi se radilo o koordiniranim mjerama na razini Unije kojima se ne narušava tržišno natjecanje i ne ugrožavaju signali za daljnja ulaganja. Time je člankom 8. stavkom 2. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 propisano da mjere koje se uvode moraju biti: (a) proporcionalne i nediskriminirajuće; (b) ne smiju ugrožavati signale za ulaganja; (c) moraju osigurati pokrivanje troškova ulaganja i operativnih troškova; (d) ne smiju narušavati funkcioniranje veleprodajnih tržišta električne energije, a osobito ne smiju utjecati na redosljed vrijednosti i formiranje cijena na veleprodajnom tržištu; (e) moraju biti u skladu s pravom Unije.

Prijedlogom Zakona kojim se za područje RH uvodi uniformna gornja granica tržišnih prihoda od 180 EUR/MWh za različite kategorije inframarginalnih proizvođača električne energije ne usvajaju se Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 nacionalne krizne mjere koje su sukladne članku 8. stavku 2. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 niti se usvajaju Uredbom predviđena manje restriktivna ograničenja za pojedine kategorije inframarginalnih proizvođača električne energije.

Legitimno očekivanje bioplinskih postrojenja u Republici Hrvatskoj bilo je da će i Republika Hrvatska, kao i druge države članice EU, prilikom uvođenja nacionalnih kriznih mjera: i. u slučajevima kada primjena gornje granice tržišnih od 180 EUR/MWh uzrokuje znatno administrativno opterećenje odlučiti da se gornja granica tržišnih prihoda ne primjenjuje na proizvođače električne energije u postrojenjima za proizvodnju električne energije instaliranog kapaciteta od najviše 1 MW, ii. odrediti višu gornju granicu tržišnih prihoda za proizvođače koji električnu energiju proizvode iz izvora energije goriva iz biomase (kruta ili plinovita goriva iz biomase), pod uvjetom da njihovi troškovi ulaganja i operativni troškovi premašuju maksimalan iznos od 180EUR/MWh, te iii. iskoristiti diskrecijsko pravo da odstupi od primjene članka 4. – 7. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 na električnu energiju proizvedenu u malim izoliranim sustavima ili u malim povezanim sustavima kakva su bioplinska postrojenja okupljena u HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA.

Predmetnim zakonskim rješenjem Republika Hrvatska ne usvaja niti jedno od predviđenih manje restriktivnih rješenja iz Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854. Dapače, predmetnim

zakonskim rješenjem Republika Hrvatska postupa diskriminatorno budući da ne uvodi jednake obveze za sve relevantne sudionike na tržištu električne energije čija aktivnost ima značajan utjecaj na funkcioniranje tržišta električne energije jer bioplinska postrojenja koja se nalaze u sustavu HROTE i ona koja su izašla iz sustava HROTE na veleprodajno tržište ne tretira jednak način. Naime, bioplinska postrojenja koja su ostala u sustavu HROTE električnu energiju prodaju po cijeni od 195 EUR/MWh, dok istodobno Republika Hrvatska onim bioplinskim postrojenjima koja su izašla iz sustava HROTE ograničava tržišne prihode na cijenu od 180 EUR/MWh proizvedene električne energije. Opisano nejednako postupanje prema istovjetnim kategorijama proizvođača električne energije u usporednoj situaciji kosi se sa ustavnim načelom jednakosti svih pred zakonom i povrjeđuje poduzetničke i tržišne slobode te uvodi zakonske posljedice u demokratskom društvu koje nisu primjerne legitimnim očekivanjima stranka u svakom konkretnom slučaju u kojemu se na njih zakon neposredno primjenjuje.

Uz opisano diskriminatorno postupanje Republike Hrvatske prema bioplinskim postrojenjima na tržištu RH, dodatno se ističe da je čak i otkupna cijena od 195 EUR/MWh koja vrijedi samo za postrojenja u sustavu HROTE daleko ispod cijene rentabilnosti poslovanja u danim tržišnim okolnostima te je nedovoljna za poslovanje s pozitivnim saldonom budući da sva bioplinska postrojenja u sustavu HROTE posluju s gubitcima jednako kao i bioplinska postrojenja koja su izašla na veleprodajno tržište, a kojima Republika Hrvatska ograničava tržišne prihode na cijenu od 180 EUR/MWh proizvedene električne energije.

Uz navedeno, predmetnim Prijedlogom Zakona ne uvodi se, niti uređuje, zakonsko rješenje kojim se propisuje način i postupak za povratak bioplinskih postrojenja koja su izašla iz sustava HROTE ponovno u sustav HROTE nakon isteka ugovornog razdoblja i prestanka ugovornih obveza bioplinskih postrojenja po sklopljenim ugovorima o prodaji električne energije na veleprodajnom tržištu.

Energia naturalis d.o.o. 13.06.2023.

U preambuli prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije (dalje u tekstu: Prijedlog Zakona) navedeno je kako slijedi:

„Ovim Zakonom osigurava se provedba Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 od 6. listopada 2022. o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije u dijelu koji se odnosi na mjere za primjenu gornje granice tržišnih prihoda i raspodjele viška prihoda od zagašenja krajnjim kupcima

električne energije te se uspostavlja hitna intervencija u području cijena električne energije.

Vlada Republike Hrvatske 29. prosinca 2022. je donijela Uredbu o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije (Narodne novine broj 156/22) sukladno zakonskoj ovlasti da uredbama uređuje pitanja tekuće gospodarske politike iz djelokruga Hrvatskoga sabora. S obzirom na ograničeno važenje uredbi koje Vlada Republike Hrvatske donosi na temelju predmetne zakonske ovlasti te iznimnu prirodu mjera utvrđenih ovim zakonom i potrebu za njihovom primjenom, posebno tijekom zimske sezone 2022. – 2023. važno je donošenje ovog Zakona po hitnom postupku.“

Uvažavajući navedeno smatramo kako ne postoje osobito opravdani razlozi za donošenje ovog Prijedloga Zakona po hitnom postupku, odnosno pretpostavka iz članka 204. Poslovnika o radu Hrvatskog sabora kako je navedeno u predmetnoj preambuli, niti su razlozi posebno obrazloženi u tekstu Prijedloga Zakona. Naime, kao osobito opravdan razlog donošenja Prijedloga Zakona po hitnom postupku navodi se „ograničeno važenje uredbi koje Vlada RH donosi na temelju zakonske ovlasti i priroda mjera utvrđena ovim zakonom, kao i potreba za primjenom mjera tijekom zimske sezone 2022-2023“, pri čemu se isto referira na Uredbu o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije (NN br. 156/22) (dalje u tekstu: Uredba RH) koju je Vlada RH donijela 29.12.2022. Budući da je Uredba RH donesena sukladno Zakonu o ovlasti Vlade RH da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskog sabora (NN br. 149/22) i da ista nema ograničeno trajanje, kao i da ista regulira mjere koje su predviđene i ovim Prijedlogom Zakona, ne postoje opravdani razlozi za donošenje ovog Prijedloga Zakona. Također, ne postoji navedena potreba za primjenom predmetnih mjera tijekom zimske sezone 2022. – 2023., jer Uredba Vijeća (EU) 2022/1854 od 6. listopada 2022. o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća) jasno propisuje da se odredbe predmetne Uredbe Vijeća, koje se odnose na određivanje gornje granice tržišnih prihoda, primjenjuju u razdoblju od 1.12.2022. do 30.6.2023.

Predmetno javno savjetovanje oko Prijedloga Zakona predviđeno je u vremenskom periodu od devet dana (5.6.2023. - 13.6.2023.). Sukladno članku 11. stavku 3. Zakona o pravu na pristup informacijama (NN br. 69/22), savjetovanje s javnošću provodi se u pravilu u trajanju od 30 dana, osim u slučajevima kad se savjetovanje provodi sukladno propisu kojim se uređuje postupak procjene učinaka propisa. Trajanje savjetovanja s javnošću u postupku

donošenja ovog Prijedloga Zakona nije sukladno navedenoj zakonskoj odredbi. Razvidno je kako bi u slučaju poštivanja navedene zakonske odredbe, predmetni Zakon stupio na snagu nakon 30.06.2023., odnosno nakon isteka razdoblja od 1.12.2022. do 30.06.2023. koje je, na temelju članka 22. Uredbe Vijeća čija se provedba osigurava ovim Prijedlogom Zakona, propisano kao razdoblje u kojem se imaju primjenjivati predmetne mjere za primjenu gornje granice tržišnih prihoda.

Također, predmetno javno savjetovanje, odnosno donošenje ovog Prijedloga Zakona nije predviđeno Planom propisa za savjetovanje s javnošću za 2023. nadležnog ministarstva za energetiku, čime se postupalo protivno članku 11. stavku 5. Zakona o pravu na pristup informacijama (NN br. 69/22) i time onemogućilo pravodobno informiranje zainteresirane javnosti o namjeri donošenja zakona koji će staviti izvan snage važeću Uredbu RH, a koja regulira istu materiju.

Uvažavajući navedeno, smatramo kako ne postoje formalne pretpostavke za donošenje ovog Prijedloga Zakona.

Nadalje, Vijeće EU je u listopadu 2022. godine donijelo Uredbu Vijeća s ciljem ograničenja tržišnih prihoda na 180 €/MWh za proizvođače električne energije, uključujući posrednike, koji upotrebljavaju takozvane inframarginalne tehnologije za proizvodnju električne energije, kao što su obnovljivi izvori energije, nuklearna energija i lignit, a uvažavajući kako su ti operatori posljednjih mjeseci ostvarili neočekivano visoku financijsku dobit, bez povećanja operativnih troškova. Prema službenim objavama od strane Vijeća EU, razina gornje granice osmišljena je kako bi se očuvala profitabilnost operatora i izbjeglo ometanje ulaganja u obnovljive energije. Uredba Vijeća je u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama. Nastavno na navedeno, Vlada RH je 29. prosinca 2022. na sjednici donijela Uredbu RH kojom se osigurava provedba Uredbe Vijeća u dijelu koji se odnosi na mjere za primjenu gornje granice tržišnih prihoda i raspodjele viška prihoda od zagušenja krajnjim kupcima električne energije. Predmetni Prijedlog Zakona također se donosi s istovjetnom namjenom.

Člankom 3. stavkom 1. Prijedloga Zakona propisano je kako se tržišni prihodi proizvođača ostvareni proizvodnjom električne energije u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. iz slijedećih izvora: energije vjetra, solarne energije (solarna toplinska i solarna fotonaponska energija), geotermalne energije, hidroenergije bez akumulacije, goriva iz biomase (kruta ili plinovita goriva iz biomase; osim biometana), otpada, nuklearne energije, lignita, naftnih derivata i treseta, ograničavaju na gornju granicu cijene od 180 €/MWh proizvedene električne energije, kao i tržišni prihodi posrednika, koji sudjeluju na veleprodajnim tržištima

električne energije u ime proizvođača, neovisno o tržišnom razdoblju u kojem se transakcija odvija i o tome trguje li se električnom energijom bilateralno ili na centraliziranom tržištu.

Člankom 2. Prijedloga Zakona propisano je kako izrazi koji se koriste u Prijedlogu Zakona imaju značenje utvrđeno Uredbom Vijeća, zakonima kojima se uređuje energetska sektor, regulacija energetske djelatnosti i tržište električne energije te područje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona. Slijedom navedenog, definicije iz Uredbe Vijeća primjenjuju se prilikom tumačenja odredbi Prijedloga Zakona.

U članku 3. Prijedloga Zakona navode se pojmovi tržišni prihod i tržišni prihod posrednika. Tržišni prihod je Uredbom Vijeća definiran kao ostvareni prihod koji proizvođač prima u zamjenu za prodaju i isporuku električne energije u Uniji, bez obzira na ugovorni oblik u kojem se odvija takva razmjena, uključujući ugovore o kupnji energije i druge postupke zaštite od rizika fluktuacija na veleprodajnom tržištu električne energije, isključujući bilo kakvu potporu koju dodjeljuju države članice. Posrednik je Uredbom Vijeća definiran kao subjekt na veleprodajnim tržištima električne energije država članica koje čine otok koji nije povezan s drugim državama članicama s nadmetanjem utemeljenim na jedinici, ako je regulatorno tijelo ovlastilo te subjekte za sudjelovanje na tržištu u ime proizvođača, isključujući subjekte koji prenose višak prihoda izravno krajnjim kupcima električne energije. U navedenim definicijama nisu uključeni energetska subjekti koji obavljaju djelatnost opskrbe i/ili trgovine električnom energijom, osim ako isti nisu posrednici koji izravno djeluju na tržištu u ime proizvođača, odnosno ako nisu sklopili međusobni ugovor o posredovanju.

U članku 3. stavku 3. Prijedloga Zakona kao obveznici plaćanja viška tržišnih prihoda navedeni su i posrednici te fizičke ili pravne osobe koje ostvaruju tržišne prihode prodajom/preprodajom električne energije iz izvora navedenih u članku 3. stavku 1. Prijedloga Zakona. Pojam preprodaje električne energije nije definiran niti Uredbom Vijeća niti ovim Prijedlogom Zakona. Nadalje, pojam posrednika se u Prijedlogu Zakona definira kao svaki energetska subjekt koji sudjeluje u kupnji i prodaji električne energije, a ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električnom energijom ili trgovine električnom energijom. Smatramo kako navedene odredbe nisu u skladu s odredbama i intencijom Uredbe Vijeća.

Naime, u preambuli Uredbe Vijeća ne spominju se obveze opskrbljivača i/ili trgovaca električnom energijom u smislu ograničavanja tržišnih prihoda, već isključivo u smislu dostave

podataka nadležnim tijelima kako bi se osigurala učinkovita provedba mehanizma.

U prilog svemu gore navedenom ide i definicija viška prihoda koji predstavlja pozitivnu razliku između tržišnih prihoda proizvođača po MWh električne energije i gornje granice tržišnih prihoda od 180 €/MWh električne energije, predviđene u članku 6. stavku 1. Uredbe Vijeća.

Uredba Vijeća predviđa kako države članice mogu uvesti mjeru kojom se dodatno ograničavaju tržišni prihodi drugih sudionika na tržištu, uključujući one koji se bave trgovanjem električnom energijom, ali pod uvjetom da te mjere:

- budu proporcionalne i nediskriminirajuće
- ne smiju ugrožavati signale za ulaganja
- moraju osigurati pokrivanje troškova ulaganja i operativnih troškova
- ne smiju narušavati funkcioniranje veleprodajnih tržišta električne energije, a osobito ne smiju utjecati na redosljed vrijednosti i formiranje cijena na veleprodajnom tržištu
- moraju biti u skladu s pravom Unij

S obzirom da su Prijedlogom Zakona u obvezu uključeni isključivo opskrbljivači/trgovci električnom energijom koji otkupljuju električnu energiju od strane proizvođača, smatramo kako su isti stavljeni u neravnopravan i diskriminacijski položaj u odnosu na druge opskrbljivače/trgovce električnom energijom koji trguju na veleprodajnom tržištu. Nije jasno na koji način opskrbljivači/trgovci električnom energijom ostvaruju višak tržišnog prihoda na način kako je to predviđeno/definirano Uredbom Vijeća s obzirom da su ugovore s proizvođačima sklopili na veleprodajnom tržištu po tržišnim uvjetima kao i svi drugi sudionici na veleprodajnom tržištu. Prijedlogom Zakona je predviđeno kako „višak“ tržišnih prihoda u Fond uplaćuju i opskrbljivači/trgovci električnom energijom koji otkupljuju/kupuju električnu energiju od strane proizvođača, no daljnje transakcije na veleprodajnom tržištu vezane za tu istu količinu električne energije ne podliježu obvezi plaćanja naknada Fondu. Na taj način je treća strana u povoljnijem položaju u odnosu na opskrbljivače/trgovce koji bi bili u obvezi, a što nije u skladu s načelima europskog energetskeg zakonodavnog okvira.

Uvažavajući kako je cilj Uredbe Vijeća bio ograničenje tržišnih prihoda na 180 €/MWh za proizvođače električne energije, uključujući posrednike, koji upotrebljavaju takozvane inframarginalne tehnologije za proizvodnju električne energije te sve gore navedene argumente, smatramo kako bi se prilikom primjene Uredbe Vijeća na nacionalnoj razini trebalo obuhvatiti isključivo proizvođače i posrednike, odnosno energetske subjekte koji djeluju u ime proizvođača (uvažavajući kako u RH nije moguće djelovati na

veleprodajnom tržištu električne energije bez energetske dozvole), a sve kako je i predviđeno Uredbom Vijeća.

TOMISLAV VUKMANOVIĆ 13.06.2023

U ime tvrtke GEN-I Hrvatska d.o.o.:

1. Prijedlog promjene članka 3(5) prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije

Predlažemo, da se članak 3(5) prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije (dalje: prijedlog Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854) uskladi s Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 od 6. listopada 2022. o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije (OJ L 261I , 7.10.2022, p. 1–21; dalje: Uredba Vijeća (EU) 2022/1854) i zamijeni kako slijedi: „Sukladno ovom zakonu, posrednikom se smatra svaki energetski subjekt koji sudjeluje u kupnji i prodaji električne energije u ime proizvođača, a ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električnom energijom ili trgovine električnom energijom.“ s razlogom otklanjanja nejasnoća interpretacije posrednika, kako iz članka 3(1) proizlazi, da su posrednici subjekti, koji sudjeluju na veleprodajnim tržištima električne energije u ime proizvođača, a tako bih se otklonilo nejasnoće, vezane i uz članak 3(3) prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854.

2. Obveznici prema prijedlogu Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije
Prijedlog Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 neadekvatno i neusklađeno s Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 definira obveznike plaćanja viška tržišnih prihoda, točnije „posrednike“.

Uvodno ističemo da članak 2(8) Uredbe Vijeća 2022/1854 „posrednike“ prvenstveno definira kao »subjekte na veleprodajnim tržištima električne energije država članica koje čine otok koji nije povezan s drugim državama članicama s nadmetanjem utemeljenim na jedinici, ako je regulatorno tijelo ovlastilo te subjekte za sudjelovanje na tržištu u ime proizvođača, isključujući subjekte koji prenose višak prihoda izravno krajnjim kupcima električne energije.«

Dalje naglašavamo, da je ograničavanje tržišnih prihoda „posrednika“ sekundarne prirode kako su primarni obveznici prema Uredbi Vijeća (EU) 2022/1854 proizvođači. To prolazi iz članka 6(2) Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 koji jasno određuje, da se „gornja granica tržišnih prihoda primjenjuje na sve tržišne prihode proizvođača i, prema potrebi, na posrednike koji sudjeluju na veleprodajnim tržištima električne energije u ime proizvođača.“ Nadalje, članak 6(3)

Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 zahtjeva da: „Države članice uvode učinkovite mjere za sprečavanje zaobilaženja obveza proizvođača na temelju stavka 2. One posebice osiguravaju da se gornja granica tržišnih prihoda učinkovito primjenjuje u slučajevima kada su proizvođači pod kontrolom ili u djelomičnom vlasništvu drugih poduzeća, osobito ako su dio vertikalno integriranog poduzeća.”

Iz navedenoga jasno proizlazi, da su osim proizvođača – koji su primarni obveznici kako Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 kao i svih nacionalnih mjera u državama članicama, donesenih na podlozi i isključivo unutar ograničenja, koji postavlja – ostale subjekte, uključeno s t.i. „posrednici“ koji u ime proizvođača sudjeluju na veleprodajnom tržištu, kao obveznici mišljeni samo u svjetlu osiguranja sprječavanja izbjegavanja obveza proizvođača, posebno tada, kada su dio vertikalno integrirane tvrtke. Jedini smisleni primjer, kada su obveznici osim, odnosno bolje rečeno, umjesto proizvođača, također i ostali subjekti, uključeno i t.i. „posrednici“, bi se također pojavili u situaciji, kada bi proizvođač električne energije svjesno prodavao ispod tržišne cijene (npr. zbog troškova optimizacije unutar grupe, odnosno općenito iz aspekta poslovanja povezanih društava), jer je dio vertikalno integrirane tvrtke odnosno je drugačije statusno povezan s trgovcem ili drugim dionicima na tržištu. Jednostavno govoreći: jer tržišne prihode od proizvedene električne energije ne ostvaruje stvarni proizvođač (tj. stvarna proizvodna jedinica), se u obveznike broji slijedeći subjekt, koji prodaje električnu energiju na tržištu po tržišnim cijenama te posljedično realizira tržišne prihode, koji su višak (ali neovisno od trenutka sklapanja ugovora te tadašnjih tržišnih cijena).

Sukladno navedenim jasno je, da je definicija „posrednika“ iz članka 3(5) prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 nesukladna s Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 te i sa člankom 3(1) samog prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854, koji pravilno prenosi krug obveznika u nacionalni pravni sustav. Stoga predlažemo zamjenu članka 3(5) prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 kako je gore navedeno.

3. Neprimjenjivost ograničenja tržišnih prihoda od 180 EUR/MWh za sudionike koji nisu proizvođači

U svjetlu Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 i u njoj određenog ograničenja tržišnih prihoda u visini od 180 EUR/MWh, i pitanja proširenja oporezivanja tržišnih prihoda izvan opsega proizvođača i precizno ograničenog opsega »posrednika«, kako je definirano Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854, također ima smisla ilustrirati zašto je ograničenje tržišnih prihoda u visini od 180 EUR/MWh primjenjivo samo za proizvođače. Naime, Uredba Vijeća (EU) 2022/1854 jasno definira, da je

granica od 180 EUR/MWh određena uzimajući u obzir prirodnu proizvodnu aktivnost i samu proizvodnju, odnosno kako je navedeno u citatu (29): „...gornja granica tržišnih prihoda od 180 EUR po MWh dosljedno je viša, uključujući razumnu maržu, od trenutanih srednjih troškova proizvodnje energije (LCOE) za relevantne tehnologije proizvodnje, čime se proizvođačima na koje se primjenjuje omogućuje da pokriju svoja ulaganja i operativne troškove. S obzirom na to da se gornjom granicom tržišnih prihoda ostavlja znatna razlika između razumnih srednjih troškova proizvodnje energije i gornje granice tržišnih prihoda, ne može se očekivati da će se njome narušiti ulaganja u nove inframarginalne kapacitete.“

Svi ostali tržišni sudionici koji nisu proizvođači imaju potpuno drugačiju strukturu troškova poslovanja od proizvođača; npr. ključni nabavni trošak trgovca predstavlja tržišna cijena, koja može biti veća od 180 EUR/MWh. Kao rezultat toga npr. potpuno je neutemeljeno ograničavanje prihoda trgovca od prodaje po tržišnoj cijeni od 200 EUR/MWh na razliku između 180 EUR/MWh i 200 EUR/MWh, budući da nabavni troškovi subjekta koji nisu proizvođači nisu uzeti u obzir u određivanju granice cijene od 180 EUR/MWh – iz toga proizlazi, da ograničavanje tržišnih prihoda drugih subjekata, osim proizvođača (i u određenim slučajevima t.i. posrednika), nije svrha Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854.

4. Retroaktivnost donošenja prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije

Sukladno s Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 u Republici Hrvatskoj 30.12.2023 uvedena je mjera ograničavanja tržišnih prihoda putem usvajanja Uredbe o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije (dalje: Uredba o Zakonu) odnosno njene objave u Narodnim novinama (br. 156/22). Uredba o Zakonu kako i prijedlog Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 jasno definiraju razdoblje ograničavanja tržišnih prihoda sukladno s Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854, tj. od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. Dodatno, Europska komisija objavila je izvješće o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 (https://energy.ec.europa.eu/system/files/2023-06/COM_2023_302_1_EN_ACT_part1_v2.pdf) u kojem eksplicitno navodi, da neće predložiti produženja mjere ograničavanja tržišnih prihoda. Na taj način, donošenje prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 provodi se pred sam kraj odnosno istek važenja mjere ograničavanja u okviru Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854. Prijedlog Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 u članku 3(5) dodaje definiciju posrednika, koja – kao što je argumentirano putem naših komentara – nije u skladu s

Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854. Dodatno, prijedlogom Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 u članku 3(5) dodane su dodatne definicije posrednika plaćanja viška tržišnih prihoda, koje prethodno nisu sadržane u Uredbi o Zakonu i koje kao je već istaknuto u našoj argumentaciji prelaze važeće okvire Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854. Na taj način usvajanje prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 utvrdilo bih obveze odnosno bremena za razdoblje prije početka njegovog stupanja na snagu što je suprotno s temeljnim pravnim i ustavnim načelima, uključujući i članak 90(4) Ustava Republike Hrvatske (NN, br. 56/90 i sljed.), koji propisuje, da zakoni i drugi propisi državnih tijela i tijela koja imaju javne ovlasti ne mogu imati povratno djelovanje.

HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o. 13.06.2023
HROTE - komentar na članak 5. stavak 1. i 3.

Obveznik koji sukladno stavku 1. dokazuje da njegova cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh dostaviti će Agenciji relevantne dokaze za razdoblje primjene ovog Zakona (ugovori, računi, itd.) na temelju kojih Agencija računa proizvodne troškove te donosi odluku o iznimci od ograničenja viška tržišnih prihoda u kojem se utvrđuje nova najviša cijena jednaka cijeni proizvedene električne energije po MWh.

U tom smislu ukazujemo da će Agencija raspolagati s ažurnim i preciznim podacima, dobivenim uz zahtjev obveznika, relevantnima za izračun proizvodnih troškova tijekom razdoblja primjene Zakona, a s kojima operator tržišta ne raspolaže. Budući da HROTE prikuplja podatke za izračun maksimalnih referentnih vrijednosti i maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena na razini pojedine OIE tehnologije u cjelini imajući u vidu proizvodne troškove kroz dugo razdoblje (odnosno razdoblju trajanja ugovora o tržišnoj premiji/zajamčenoj otkupnoj cijeni od 12 godina) te da HROTE ne raspolaže relevantnim dokazima za izračun proizvodnih troškova sukladno stavku 1., smatramo da stavak 3. treba brisati.

Umjesto stavka 3. predlažemo dodati stavak kojim će se propisati da će Agencija podatke i dokumentaciju koju zaprimi u svrhu dokazivanja cijena proizvodnje električne energije dostaviti i operatoru tržišta kako bi se osigurala veća baza podataka i točnost izračuna maksimalnih referentnih vrijednosti odnosno maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena.

Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo 13.06.2023.
Članak 3.

st. (1) Umjesto izraza „hidroenergije bez akumulacije“ pisati „hidroenergije“, s obzirom da mogu i „protočne elektrane s

dnevnim izravanjem dotoka“ imati akumulaciju za nekoliko sati proizvodnje (primjer Drava, Dobra itd).

st. (1) Predlažemo jasnije definirati pojam „posrednika“.

Članak 4.

st. (8) nije jasno definirano „prihodi od naknade za redispečiranje“ s obzirom da se radi o EE sustavu RH.

st. (9.) „prihodi od zagušenja koji proizlaze iz dodjele prekozonskih kapaciteta“, Nije jasno zašto je nužno navođenje istih kada se „ne koriste za financiranje mjera“, te je prijedlog izostaviti navođenje.

Članak 6.

st. (1), (3), (4), (5) predlažemo umjesto „do 20. dana“ pisati „do 25.dana“ jer Operatori (HOPS i ODS) su u obvezi dostave podataka korisnicima mreže do 20. dana tekućeg mjeseca za protekli mjesec“.

Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo 13.06.2023

Nije jasno napisano „raspodjele viška prihoda od zagušenja krajnjim kupcima električne energije“, kako se određuje višak i primjena istog.

Potrebno je preciznije vremenski povezati navedeno „posebno tijekom zimske sezone 2022. – 2023.“ i navod „u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023.“.

Marjana Botić 05.06.2023.

Sve po hitnom postupku, svega što više, prenormiranost, 500 novih zakona i uredbi tjedno... tako da ljudi ne vide razmjere veleizdaje?

Ivona Zagajski 13.06.2023.

Marohnić, Tomek & Gjoić d.o.o. u ime Danske Commodities AS (trgovac, prepordavač):

Člankom 3. proširena je obveza plaćanja viška prihoda na sve posrednike koji su definirani kao svaki energetske subjekt koji sudjeluje u kupnji i prodaji električne energije, a ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električnom energijom ili trgovine električnom energijom. Članak 8.

Uredbe EU br. 2022/1854 propisuje da države članice mogu zadržati ili uvesti mjere kojima se dalje ograničava tržišni prihod proizvođača električne energije iz izvora koji su navedeni u članku 7. (1) Uredbe EU br. 2022/1854, kao i tržišnih prihoda drugih sudionika na tržištu električne energije, uključujući i subjekata koji su aktivni u trgovanju električnom energijom. Međutim, navedene mjere moraju biti (i) proporcionalne i nediskriminirajuće, (ii) ne smiju ugroziti signal za daljnje investicije, (iii) moraju osigurati da se mogu vratiti investicija i nadoknaditi operativni troškovi i (iv) ne smiju narušiti funkcioniranje veleprodajnih tržišta električne energije. Proširenjem primjene ograničenja tržišnih

prihoda na sve subjekte koji se bave trgovanjem električnom energijom ('trgovci') bez propisivanja daljnjih smjernica i pravila kako će se višak prihoda izračunavati za te subjekte, trgovci su stavljeni u nepovoljniju poziciju od proizvođača električne energije na koje se navedena mjera primarno odnosi.

Treba naglasiti da se mjera ograničenja tržišnih prihoda prvenstveno primjenjuje na izvanredne tržišne prihode proizvođača s nižim graničnim troškovima, ali ograničenje tržišnih prihoda (i) ne smije ugroziti mogućnost proizvođača da vrate svoju investiciju i nadoknade operativne troškove, (ii) mora sačuvati i poticati buduće investicije i (iii) ne smije naštetiti proizvođačima koji ne profitiraju od visokih cijena električne energije na tržištu. Proširenjem primjene ograničenja tržišnih prihoda na trgovce ugrožava se ekonomska održivost tih subjekata i obeshrabruje nove investicije kao i razvoj trgovine električnom energijom u Republici Hrvatskoj. Razvoj trgovine električnom energijom je posebno bitan s obzirom da većina proizvođača nema potrebno znanje i iskustvo kako bi na tržištu električne energije sudjelovali bez posrednika.

Naime, višak prihoda se izračunava kao pozitivna razlika između tržišnih prihoda proizvođača za MWh električne energije i gornje granice tržišnih prihoda od 180 EUR za MWh. Dok je navedena formula prihvatljiva za proizvođače s obzirom da je gornja granica tržišnih prihoda veća od trenutnih niveliranih troškova energije i dozvoljava proizvođačima da vrate svoju investiciju i nadoknade operativne troškove, isto nije primjenjivo i na trgovce čija je uloga na tržištu potpuno drugačija. Trgovci koji ne sudjeluju na veleprodajnim tržištima električne energije u ime proizvođača, kupuju električnu energiju na tržištu pod istim uvjetima kao i svi ostali sudionici te se stoga njihovi tržišni prihodi ne mogu izjednačiti s cijenom za koju je prodana električna energija na tržištu. Također, potrebno je naglasiti da je tržište električne energije u Europi likvidno i efikasno što znači da trgovci uobičajeno prodaju i kupuju energiju sa sličnom postotnom maržom bez obzira na opću razinu cijena i na njihovu maržu dobiti ne utječe značajno razina tržišta. Kada bi se ograničenje tržišnih prihoda primjenjivalo na trgovce električnom energijom na isti način na koji se primjenjuje i na proizvođače, višak tržišnih prihoda bi se efektivno platio dvaput – jednom u odnosu na cijenu koju je trgovac platio proizvođači i ponovo za cijenu koju je trgovac primio na tržištu za istu tu električnu energiju. Osim cijene koju trgovci moraju platiti na tržištu, trgovci imaju i druge značajne troškove koji se moraju uzeti u obzir. Naime, subjekti koji se bave trgovanjem električnom energijom omogućavaju pristup tržištu određenim proizvođačima i

pružaju usluge uravnoteženja za nisku naknadu (< 10% od CROPEX spot cijene), ova naknada pokriva i troškove koji uključuju troškove uravnoteženja koji uobičajeno iznose oko otprilike 80% naknade, te druge materijalne troškove kao kapitalne troškove, troškove pravnog savjetovanja, troškove jamstava, računovodstvene troškove, itd. U ugovorima s fiksnom cijenom, trgovci uobičajeno ograničavaju tržišni rizik (hedging) za buduće razdoblje prema tržišnim uvjetima u trenutku ograničenja rizika koje također nosi određene troškove (cijena za ograničenje tržišnih rizika na nelikvidnim tržištima, naknade za brokerske usluge, dugoročni prekogranični kapaciteti s obzirom da u Republici Hrvatskoj ne postoji terminsko tržište, itd.) .) koji se gotovo nikad ne ugovara isključivo za jedan ugovor već u okviru optimizacije portfelja na području cijele EU.

Nadalje, zakonom je propisano da se višak tržišnih prihoda plaća mjesečno, dok trgovci kupuju električnu energiju kroz duže razdoblje, uobičajeno ne kraće od godinu dana. Tijekom godine dana, profit se očekuje u zimskim mjesecima kada su cijene više, dok su tijekom proljetnih/ljetnih mjeseci cijene niže. Stoga, mjesečna plaćanja viška tržišnih prihoda će zasigurno dovesti do gubitaka s obzirom da se profit ostvaren tijekom zimskih mjeseci mora platiti kao višak prihoda, a gubitak do kojeg će doći tijekom neprofitabilnog razdoblja se neće nadoknaditi.

Usporedbe radi, u situaciji u kojoj trgovac plati 180 EUR proizvođaču za MWh električne energije, proizvođač ostvaruje profit od 120 EUR i nije obveznik plaćanja viška prihoda. S druge strane trgovac koji je platio 180 EUR za MWh električne energije, istu proda za 200 EUR i zaradi 20 EUR od čega 15 EUR opada na troškove uravnoteženja, 3 EUR na druge troškove te trgovac ostvari profit od 2 EUR, a mora platiti višak prihoda po stopi od 800%.

Uzimajući u obzir sve gore navedeno, s obzirom da subjekti koji se bave trgovanjem električnom energijom ne profitiraju od izvanredno visokih tržišnih prihoda na isti način kao i proizvođači s niskim graničnim troškovima, trgovci koji ne sudjeluju na tržištu u ime proizvođača ne bi trebali biti podvrgnuti mjeri ograničenja tržišnih prihoda. Čak i kada bi određeni broj trgovaca bilo opravdano podvrgnuti mjeri ograničenja tržišnih prihoda, zakon mora propisati na koji će se način izračunavati višak prihoda za navedene subjekte kako bi se osiguralo da je mjera proporcionalna i nediskriminirajuća.

HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023
KOMENTAR BR. 7.

Nije dano obrazloženje razloga zbog kojih hrvatski zakonodavac nije usvojio mogućnost danu državama

	<p>članicama da osobito u slučajevima kada primjena gornje granice tržišnih prihoda od 180 EUR/MWh uzrokuje znatno administrativno opterećenje, odluče da se gornja granica tržišnih prihoda neće primjenjivati na proizvođače električne energije u postrojenjima za proizvodnju električne energije instaliranog kapaciteta od najviše 1 MW.</p> <p>Nije dano obrazloženje razloga zbog kojih hrvatski zakonodavac nije odredio višu gornju granicu tržišnih prihoda za inframarginalne proizvođače, pod uvjetom da njihovi troškovi ulaganja i operativni troškovi premašuju maksimalan iznos od 180 EUR/MWh, a što se konkretno odnosi na bioplinska postrojenja okupljena u HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA.</p> <p>Nije dano obrazloženje razloga zbog kojih hrvatski zakonodavac nije usvojio rješenje iz članka 21. stavka 2. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 kojim je određeno da države članice mogu odlučiti da neće primjenjivati članke od 4. do 7. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 na električnu energiju proizvedenu u malim izoliranim sustavima ili u malim povezanim sustavima, a koje odstupanje bi bilo izravno primjenjivo na bioplinska postrojenja okupljena u HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA.</p>
<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje</p>	<p>HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023. KOMENTAR BR. 8. PRIHVĆENO</p> <p>Odredbom članka 5. stavka 1. Zakona Obvezniku je propisan rok od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona za podnošenje zahtjeva za ograničenje na gornju granicu cijene koja je viša od 180 eura po MWh proizvedene električne energije.</p> <p>Također, Člankom 6. Zakona Obvezniku propisan je rok od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona za dostavu svih podataka.</p> <p>TOMISLAV VUKMANOVIĆ 13.06.2023 DJELOMIČNO PRIHVAĆENO</p> <p>U članku 3. brisan je stavak 5.</p> <p>Donošenjem Uredbe Vijeća u listopadu 2022. svi sudionici na tržištu energije su upućeni u postupanje na način da ne ugrađuju neopravdane troškove u svoj elektroenergetski proizvod te da ostali sudionici na tržištu električne energije ne podižu neopravdano cijenu proizvoda i usluge, a sve u cilju zaštite kupaca od neopravdanih poskupljenja. Ovakvo postupanje je proporcionalno jer se postupa prema svima isto bez diskriminacije. S obzirom na to da cijena električne</p>

energije ključno utječe na inflaciju, potrošače i gospodarstvo u cjelini, potrebno je obuhvatiti sve energetske subjekte koji mogu utjecati na cijene električne energije, odnosno koji mogu bitnije utjecati na tržište električne energije, a to su upravo svi proizvođači veći od 100 kW. Također, ovakvim postupanjem održava se konkurencija na tržištu električne energije te promiče stabilnost cijena.

Razdoblje primjene mjere ograničenja tržišnih prihoda proizvođača ostvarenih proizvodnjom električne energije u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. propisano je Uredbom o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije („Narodne novine“, broj 156/22.) koja je na snazi od 1. siječnja 2023., i primjenjuje se, stoga predmetna odredba ne propisuje pravu retroaktivnu primjenu zakonske odredbe.

Marjana Botić 05.06.2023.

PRIMLJENO NA ZNANJE

Navedeno nije primjenjivo u odnosu na predmet Zakona.

Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo 13.06.2023.

14:45

NE PRIHVAĆA SE

Značenje termina „zagušenja“ i „prihoda od naknade za redispečiranje“ definirano je Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 te je člankom 2. predmetnog Zakona propisano da izrazi koji se koriste u Zakonu imaju značenje utvrđeno Uredbom Vijeća zakonima kojima se uređuje energetski sektor, regulacija energetske djelatnosti i tržište električne energije te područje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona.

Vezano za na navode iz nenormativnog dijela predmetnog zakona o očekivanom broju sufinanciranih foto-naponskih modula za kućanstva, procijenjenu ukupnu snagu te procijenjenu proizvedenu energiju stručni nositelj je naveo prema podacima kojima raspolaže u trenutku izrade Zakona.

Bioplin-maks d.o.o. 13.06.2023.

NE PRIHVAĆA SE

Odredbom članka 5. stavkom 1. predmetnog Zakona sukladno odredbi članka 8 stavka 1. točke b Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 omogućeno je Obveznicima iz članka 3. stavka 3. podstavaka 1. i 3. Zakona čija cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh, podnošenje zahtjeva Agenciji s pripadajućim dokazima, za ograničenje na gornju granicu cijene koja je viša od 180 eura po MWh proizvedene električne energije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023.
KOMENTAR BR. 5.

NE PRIHVAĆA SE

Ovim Zakonom utvrđuje se ograničenje tržišnih prihoda proizvođača ostvarenih proizvodnjom električne energije u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. iz određenih izvora na iznos od 180 eura po MWh, ali ograničenje tržišnih prihoda i drugih koji sudjeluju u kupnji odnosno prodaji električne energije. Nadalje, utvrđuje se tko je, a tko nije obveznik plaćanja viška tržišnih prihoda. Donošenjem Uredbe EU u listopadu 2022. svi sudionici na tržištu energije su upućeni u postupanje na način da ne ugrađuju neopravdane troškove u svoj elektroenergetski proizvod te da ostali sudionici na tržištu električne energije ne podižu neopravdano cijenu proizvoda i usluge, a sve u cilju zaštite kupaca od neopravdanih poskupljenja. Ovakvo postupanje je proporcionalno jer se postupa prema svima isto bez diskriminacije. S obzirom na to da cijena električne energije ključno utječe na inflaciju, potrošače i gospodarstvo u cjelini, potrebno je obuhvatiti sve energetske subjekte koji mogu utjecati na cijene električne energije, odnosno koji mogu bitnije utjecati na tržište električne energije, a to su upravo svi proizvođači veći od 100 kW. Također, ovakvim postupanjem održava se konkurencija na tržištu električne energije te promiče stabilnost cijena.

HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023.
KOMENTAR BR. 4.

NE PRIHVAĆA SE

Odredbom članka 5. stavkom 1. predmetnog Zakona sukladno odredbi članka 8 stavka 1. točki b Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 omogućeno je Obveznicima iz članka 3. stavka 3. podstavaka 1. i 3. Zakona čija cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh, podnošenje zahtjeva Agenciji s pripadajućim dokazima, za ograničenje na gornju granicu cijene koja je viša od 180 eura po MWh proizvedene električne energije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023.
KOMENTAR BR. 3.

NE PRIHVAĆA SE

Značenje „viška prihoda“ definirano je Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 te je člankom 2. predmetnog Zakona propisano da izrazi koji se koriste u Zakonu imaju značenje utvrđeno Uredbom Vijeća zakonima kojima se uređuje energetski

sektor, regulacija energetske djelatnosti i tržište električne energije te područje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona.

HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023.

KOMENTAR BR. 2.

NE PRIHVATLJIVO

Odobrenje više gornje granice tržišnih prihoda iznad iznosa od 180 eura po MWh, ovisi od podnošenja zahtjeva Obveznika Agenciji s pripadajućim dokazima, te ovisi isključivo o cijeni

proizvodnje za koje Obveznik dokaže da premašuju maksimalan iznos cijene 180 eura po MWh proizvedene električne energije.

HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023.

KOMENTAR BR. 1.

NE PRIHVATLJIVO

Odredbom članka 5. stavkom 1. predmetnog Zakona sukladno odredbi članka 8 stavka 1. točke b Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 omogućeno je Obveznicima iz članka 3. stavka 3. podstavaka 1. i 3. Zakona čija cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh, podnošenje zahtjeva Agenciji s pripadajućim dokazima, za ograničenje na gornju granicu cijene koja je viša od 180 eura po MWh proizvedene električne energije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo 13.06.2023

NE PRIHVATLJIVO

Značenje termina definirano je Uredbom Vijeća (EU)

2022/1854 te je člankom 2. predmetnog Zakona propisano da izrazi koji se koriste u Zakonu imaju značenje utvrđeno Uredbom Vijeća zakonima kojima se uređuje energetske sektor, regulacija energetske djelatnosti i tržište električne energije te područje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona.

Vezano za navode iz nenormativnog dijela predmetnog zakona o očekivanom broju sufinanciranih foto-naponskih modula za kućanstva, procijenjenu ukupnu snagu te procijenjenu proizvedenu energiju stručni nositelj je naveo prema podacima kojima raspolaže u trenutku izrade Zakona.

HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023.

KOMENTAR BR. 6.

NE PRIHVATLJIVO

Odredbom članka 5. stavkom 1. predmetnog Zakona

sukladno odredbi članka 8 stavka 1. točke b Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 omogućeno je Obveznicima iz članka 3. stavka 3. podstavaka 1. i 3. Zakona čija cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh, podnošenje zahtjeva Agenciji s pripadajućim dokazima, za ograničenje na gornju granicu cijene koja je viša od 180 eura po MWh proizvedene električne energije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Način i postupak povratka u sustav HROTE bioplinskih postrojenja koja su izašla iz sustava HROTE nije predmet ovoga Zakona.

Energia naturalis d.o.o. 13.06.2023.

NE PRIHVAĆA SE

Sukladno Zakonu o procjeni učinaka propisa ako je tijekom kalendarske godine potrebno donijeti Zakon koji nije sadržan u Planu zakonodavnih aktivnosti stručni nositelj je obvezan provesti prethodnu procjenu, međutim u konkretnom slučaju se primjenjuje članak 15. Zakona o procjeni učinaka propisa obzirom se Zakon donosi radi provede Uredbe Europske unije koja se izravno promjenjuje na području Republike Hrvatske. Također, sukladno smjernicama Povjerenika za informiranje savjetovanje sa zainteresiranom javnošću može trajati i kraće od 30 dana iz opravdanog razloga. Iznimna priroda mjera koje se propisuju ovim Zakonom i potreba za njihovom primjenom te njihovo ograničeno važenje opravdan su razlog skraćivanja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, tim više što su adresati s sadržajem istog upoznati obzirom da je na snazi Uredba o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije („Narodne novine“, broj 156/22.).

HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o. 13.06.2023

NE PRIHVAĆA SE

Predmetnim člankom nije propisano da će HERA od HROTE-a zatražiti dostavu dokaza za izračun proizvodnih troškova već će zatražiti dostavu podataka o visini cijene proizvodnje električne energije, kojim podacima HROTE, kako i sam navodi u svom komentaru, raspolaže.

Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo 13.06.2023.

NE PRIHVAĆA SE

Značenje termina definirano je Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 te je člankom 2. predmetnog Zakona propisano da izrazi koji se koriste u Zakonu imaju značenje utvrđeno Uredbom Vijeća zakonima kojima se uređuje energetska sektor, regulacija energetske djelatnosti i tržište električne energije te područje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, kao i propisima donesenim na

temelju tih zakona.

Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo 13.06.2023.

NE PRIHVATA SE

Odredbom članka 4. stavka 9. predmetnog Zakona propisano je da se Prihodi od zagušenja koji proizlaze iz dodjele prekozonskog kapaciteta ne koriste se za financiranje mjera potpore krajnjim kupcima električne energije, a sukladno odredbi članka 7. stavka 4. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854

Ivona Zagajski 13.06.2023.

NE PRIHVATA SE

Donošenjem Uredbe EU u listopadu 2022. svi sudionici na tržištu energije su upućeni u postupanje na način da ne ugrađuju neopravdane troškove u svoj elektroenergetski proizvod te da ostali sudionici na tržištu električne energije ne podižu neopravdano cijenu proizvoda i usluge, a sve u cilju zaštite kupaca od neopravdanih poskupljenja. Ovakvo postupanje je proporcionalno jer se postupa prema svima isto bez diskriminacije. S obzirom na to da cijena električne energije ključno utječe na inflaciju, potrošače i gospodarstvo u cjelini, potrebno je obuhvatiti sve energetske subjekte koji mogu utjecati na cijene električne energije, odnosno koji mogu bitnije utjecati na tržište električne energije, a to su upravo svi proizvođači veći od 100 kW. Također, ovakvim postupanjem održava se konkurencija na tržištu električne energije te promiče stabilnost cijena.

Razdoblje primjene mjere ograničenja tržišnih prihoda proizvođača ostvarenih proizvodnjom električne energije u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. propisano je Uredbom o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije („Narodne novine“, broj 156/22.).

HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina 13.06.2023

KOMENTAR BR. 7.

NE PRIHVATA SE

Propisivanjem primjene ovoga zakona sukladno mogućnosti iz članka 7. stavka 3. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 ne bi se ostvarila svrha ovoga Zakona.

Odredbom članka 5. stavkom 1. predmetnog Zakona sukladno odredbi članka 8 stavka 1. točke b Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 omogućeno je Obveznicima iz članka 3. stavka 3. podstavaka 1. i 3. Zakona čija cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh, podnošenje zahtjeva Agenciji s pripadajućim dokazima, za ograničenje na gornju granicu cijene koja je viša od 180 eura po MWh proizvedene električne energije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

	<p>Članak 21. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 predviđa kao mogućnost državama članicama da ne primjene odredbe članka 4.-7. iste, na električnu energiju proizvedenu u malim izoliranim sustavima ili malim povezanim sustavima međutim nije izvjesno da bi postojali prevladavajući razlozi koji bi bili odraz trenutnog stanja u Republici Hrvatskoj a temeljem kojih bi se takvo rješenje ukazivalo kao oportuno.</p>
Troškovi provedenog savjetovanja	Nije bilo troškova.

Izvrješće o provedenom savjetovanju - PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	<p>Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA</p> <p>U uvodnom tekstu (Osnova donošenja i Ocjena stanja i pitanja koja se trebaju urediti Zakonom) Prijedloga predmetnog zakona, kao i kroz tekst Prijedloga zakona te pripadajuća popratna obrazloženja pojedinih članaka nije jasno napisana definicija i svrha navođenja „zagušenja“ u ovom zakonu, klasifikacija zagušenja (prekozonski ili koji drugi?) kao i nužnost navođenja „prihoda od naknade za redispečiranje“. Sugeriramo da se kroz zakonske odredbe izjednače cijene nabave prirodnog plina neovisno da je kategorija kućanstvo priključena izravno na plinski sustav, ili se kategorija kućanstvo neizravno opskrbljuje toplinskom energijom proizvedenom iz plina preko centralnih toplinskih sustava, odnosno proizvodnjom topline iz termoelektrana-toplana. Za Istovrsnu svrhu potrošnje plina za kategoriju kućanstvo treba osigurati jednake cijene plina radi održivosti toplinskih sustava i ravnopravnosti zaštite svih kućanstava na teritoriju RH. Ako je propisana obveza operatorima mreže (prijenos i distribucija) da su dužni do 20. dana tekućeg mjeseca za protekli mjesec dostaviti sve mjesečne podatke potrebne za primjenu ovog zakona, onda navedeni obvezni datum „do 20. dana tekućeg mjeseca“ za obveznika, operatora tržišta i Agenciju, nije održiv, te sugeriramo promjenu s „do 20. na „do 25. dana tekućeg mjeseca“. Predlažemo jasnije i preciznije definirati očekivani broj sufinanciranih foto-naponskih modula za kućanstva, procijenjenu ukupnu snagu te procijenjenu proizvedenu energiju (navedeno je: „20.000 foto-naponskih modula u kućanstvima ukupne snage 360 000 KWh“ – što je neprecizno i pogrešno; ako je riječ o energiji potrebno je definirati za koje vremensko razdoblje. Napomena: „tekst unutar navodnika je original iz predloženog teksta za savjetovanje“.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Značenje termina „zagušenja“ i „ prihoda od naknade za redispečiranje“ definirano je Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 te je člankom 2. predmetnog Zakona propisano da izrazi koji se koriste u Zakonu imaju značenje utvrđeno Uredbom Vijeća zakonima kojima se uređuje energetske sektor, regulacija energetskih djelatnosti i tržište električne energije te područje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona. Vezano za na navode iz nenormativnog dijela predmetnog zakona o očekivanom broju sufinanciranih foto-naponskih modula za kućanstva, procijenjenu ukupnu snagu te procijenjenu proizvedenu energiju stručni nositelj je naveo prema podacima kojima raspolaže u trenutku izrade Zakona.</p>
2	<p>Bioplin-maks d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA</p> <p>Tvrtka Bioplin-maks d.o.o. upravlja bioplinskim postrojenjem za proizvodnju električne instalirane</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Odredbom članka 5. stavkom 1. predmetnog Zakona sukladno odredbi članka 8 stavka 1. točke b Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 omogućeno je Obveznicima iz članka 3. stavka 3. podstavaka 1. i 3. Zakona čija cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh, podnošenje zahtjeva Agenciji s pripadajućim dokazima, za ograničenje na gornju</p>

snage 1 MW. Proizvodnja električne energije iz bioplinskog postrojenja je jedina djelatnost društva. Postrojenje u procesu proizvodnje električne energije kao sirovinu koristi energetske kulture (kukuruznu silažu i silažu raži) te nusproizvode životinjskog podrijetla (svinjska gnojovka). Uslijed problema s opskrbnim lancima te uslijed rata u Ukrajini došlo je do globalnog rasta cijena žitarica. U vrlo kratkom periodu (manje od 2 godine) došlo je rasta cijena sirovina za bioplinska postrojenja od preko 130%. Istovremeno poticajna cijena za bioplinska postrojenja u sustavu HROTE rasla je samo 13%. Resorno ministarstvo nije pravovremeno reagiralo korekcijom poticajne cijene zbog čega smo bili prisiljeni raskinuti ugovor s HROTE i električnu energiju prodavati na slobodnom tržištu kako bi osigurali pozitivno poslovanje društva, osigurali plaće za radnike, uredno nastavili podmirivati dobavljače i nastavili vraćati kredit. Više godišnji ugovor s HROTE zamijenili smo kratkoročnim ugovorom na 15 mjeseci. Uz ograničenje prihoda na razini od 180 EUR/MWh postrojenje ne može pokrivati niti osnovne operativne troškove ne uzimajući u obzir povrat vlasničkog ulaganja. Do 2022. godine društvo je poslovalo s gubitkom zbog čega nije bilo povrata vlasničkog ulaganja. Na 31.12.2021. preneseni gubici iznosili su 4,3 mln EUR. Izlazak na slobodno tržište omogućilo je djelomično pokrivanje gubitaka iz prethodnih godina te nikako ne možemo govoriti o ostvarivanju ekstraprofita. Ukoliko nam nakon 31.12.2023. neće biti omogućeno potpisivanje novog ugovora s HROTE, postrojenje će morati zaustaviti proizvodnju, a društvo pokrenuti stečaj budući da trenutne tržišne cijene električne energije nisu dovoljne za pokrivanje troškova proizvodnje. Skrećemo pažnju na činjenicu da je nacionalna Uredba (i ovaj prijedlog zakona) nije iskoristila sve mogućnosti koje su ponuđene Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854: (32) Gornja granica tržišnih prihoda trebala bi se primjenjivati na tehnologije s graničnim troškovima nižima od gornje granice tržišnih prihoda, kao što su primjerice energija vjetra, solarna energija, nuklearna energija ili lignit. – Granični troškovi bioplinskog postrojenja veći su od gornje granice tržišnih prihoda. (33) Gornja granica tržišnih prihoda ne bi se trebala primjenjivati na tehnologije s visokim graničnim troškovima povezanim s cijenom ulaznog goriva potrebnog za proizvodnju električne energije, kao što su elektrane na plin i ugljen, jer bi njihovi operativni troškovi bili znatno iznad razine gornje granice tržišnih prihoda, a njezina bi primjena ugrozila njihovu gospodarsku održivost. – Primjena nacionalne Uredbe ugrožava gospodarsku održivost bioplinskih postrojenja. (40) S obzirom na to da se kombinacija proizvodnje i struktura troškova postrojenja za proizvodnju električne energije znatno razlikuju među državama članicama, trebalo bi im dopustiti da zadrže ili uvedu nacionalne krizne mjere pod posebnim uvjetima. – EU Uredba je ostavila mogućnost da svaka zemlja članica prilagodi svoju Uredbu situaciji na lokalnom tržištu što je u Hrvatskoj nije učinjeno Članak 7. točka 3. Države članice mogu, osobito u slučajevima kada primjena gornje granice tržišnih prihoda predviđene u članku 6. stavku 1. uzrokuje znatno administrativno

granicu cijene koja je viša od 180 eura po MWh proizvedene električne energije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

<p>opterećenje, odlučiti da se gornja granica tržišnih prihoda ne primjenjuje na proizvođače električne energije u postrojenjima za proizvodnju električne energije instaliranog kapaciteta od najviše 1 MW. – Njemačka Uredba napravila je izuzeće za elektrane bioplinska postrojenja do 1 MW dok veća postrojenja imaju višu gornju granicu prihoda Članak 8. točka 1. (b) Države članice mogu odrediti višu gornju granicu tržišnih prihoda za proizvođače koji proizvode električnu energiju iz izvora navedenih u članku 7. stavku 1., pod uvjetom da njihovi troškovi ulaganja i operativni troškovi premašuju maksimalan iznos utvrđen u članku 6. stavku 1.; - troškovi ulaganja i operativni troškovi bioplinskog postrojenja premašuju iznos utvrđen u Članku 6. Članak 8. točka 2. Mjere iz stavka 1., u skladu s ovom Uredbom: (a) moraju biti proporcionalne i nediskriminirajuće; - mjere su diskriminirajuće za bioplinska postrojenja u odnosu na druge obnovljive izvore energije (vjetar i sunce) (b) ne smiju ugrožavati signale za ulaganja; - nove investicije u bioplinska postrojenja ne možemo očekivati. (c) moraju osigurati pokrivanje troškova ulaganja i operativnih troškova; - ovo nije osigurano u slučaju bioplinskih postrojenja.</p>	
<p>3 HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOM ZAKONA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI KOMENTAR BR. 5. Člankom 3. Prijedloga Zakona kojim se određuje uniformna gornja granica tržišnih prihoda ograničenjem cijene od 180 EUR/ MWh različitim kategorijama inframarginalnih proizvođača, koje nemaju jednake ulazne i operativne troškove, ne ostvaruje se proklamirana svrha Zakona budući da se Prijedlogom Zakona ne uklanjaju postojeće nejednakosti i diskriminacija među sudionicima na tržištu električne energije.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim Zakonom utvrđuje se ograničenje tržišnih prihoda proizvođača ostvarenih proizvodnjom električne energije u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. iz određenih izvora na iznos od 180 eura po MWh, ali ograničenje tržišnih prihoda i drugih koji sudjeluju u kupnji odnosno prodaji električne energije. Nadalje, utvrđuje se tko je, a tko nije obveznik plaćanja viška tržišnih prihoda. Donošenjem Uredbe EU u listopadu 2022. svi sudionici na tržištu energije su upućeni u postupanje na način da ne ugrađuju neopravdane troškove u svoj elektroenergetski proizvod te da ostali sudionici na tržištu električne energije ne podižu neopravdano cijenu proizvoda i usluge, a sve u cilju zaštite kupaca od neopravdanih poskupljenja. Ovakvo postupanje je proporcionalno jer se postupa prema svima isto bez diskriminacije. S obzirom na to da cijena električne energije ključno utječe na inflaciju, potrošače i gospodarstvo u cjelini, potrebno je obuhvatiti sve energetske subjekte koji mogu utjecati na cijene električne energije, odnosno koji mogu bitnije utjecati na tržište električne energije, a to su upravo svi proizvođači veći od 100 kW. Također, ovakvim postupanjem održava se konkurencija na tržištu električne energije te promiče stabilnost cijena.</p>

<p>4 HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI KOMENTAR BR. 4. Zakonom se ne uspostavljaju jednake obveze za sve relevantne sudionike na tržištu električne energije čija aktivnost ima značajan utjecaj na funkcioniranje tržišta električne energije budući da se različite kategorije inframarginalnih proizvođača, a koje nemaju jednaku visinu ulaznih troškova (cijenu sirovine), stavlja pod isti znak jednakosti. Naime, proizvodnja električne energije iz izvora sunca ili vjetra na jednoj strani, te proizvodnja iz biosirovine na drugoj strani (biljke, gnoj i sl.) nema jednake ulazne troškove. S jedne strane „sirovina“ (sunce, vjetar) je besplatna, dok je s druge strane biosirovina (biljke, gnoj i slične energetske biljke) roba prisutna na tržištu koja ima i druge primjene osim ulaznog goriva za proizvodnju električne energije i čija cijena bilježi rast preko 100% u posljednje dvije godine. Kako bi se u odnosu na bioplinska postrojenja okupljena u HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA uspostavile jednake obveze kao u odnosu na druge relevantne sudionike na tržištu električne energije potrebno ih je, prije svega, izuzeti od primjene gornje granice tržišnih prihoda od 180 EUR/MWh proizvedene električne energije. Drugim riječima, Prijedlogom Zakona potrebno je usvojiti rješenje iz Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 kojim je uređena mogućnost izuzimanja od primjene gornje granice tržišnih prihoda za tehnologije u kojima se kao ulazna goriva upotrebljavaju zamjenska goriva za prirodni plin, a u kakve tehnologije potpadaju bioplinska postrojenja.</p>	<p>Nije prihvaćen Odredbom članka 5. stavkom 1. predmetnog Zakona sukladno odredbi članka 8 stavka 1. točki b Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 omogućeno je Obveznicima iz članka 3. stavka 3. podstavaka 1. i 3. Zakona čija cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh, podnošenje zahtjeva Agenciji s pripadajućim dokazima, za ograničenje na gornju granicu cijene koja je viša od 180 eura po MWh proizvedene električne energije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.</p>
<p>5 HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI KOMENTAR BR. 3. Predmetnim Prijedlogom Zakona nije dana definicija „viška prihoda“ koja je da bi adresat pravne norme mogao iščitati ratio uvođenja visine gornje granice tržišnih prihoda od 180 EUR/MWh morala biti implementirana u Prijedlog zakonskog teksta. Hrvatski zakonodavac je bio dužan (da bi predložio jasnu pravnu normu) u Prijedlogu Zakona dati definiciju „viška prihoda“ i obrazložiti ju u vidu jasne argumentacije razloga i načina provedbe testa opravdanosti za uvođenje uniformne granice tržišnih prihoda od 180EUR/MWh za različite kategorije inafamarginalnih proizvođača. Iz teksta Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 razvidno je da članak 6. Uredbe određuje da se tržišni prihodi proizvođača električne energije načelno ograničavaju na cijenu 180 EUR po MWh proizvedene električne</p>	<p>Nije prihvaćen Značenje „viška prihoda“ definirano je Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 te je člankom 2. predmetnog Zakona propisano da izrazi koji se koriste u Zakonu imaju značenje utvrđeno Uredbom Vijeća zakonima kojima se uređuje energetske sektor, regulacija energetske djelatnosti i tržište električne energije te područje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona.</p>

energije, međutim istovremeno su Uredbom predviđeni i brojni izuzeci od primjene tog pravila načelnog ograničenja tržišnih prihoda na prag od 180 EUR/MWh. Tako je primjerice Uredbom propisan izuzetak od primjene članka 6. Uredbe na postrojenja instaliranog kapaciteta do najviše 1 MW, kao što je i člankom 21. Uredbe državama članicama dano diskrecijsko pravo odstupanja od primjene čl. 4. – 7. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 na električnu energiju proizvedenu u malim izoliranim sustavima ili u malim povezanim sustavima. Iz primjera provedbe Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 u drugim državama članicama EU razvidno je da su te države prilikom provedbe Uredbe načelno ograničenje od 180 EUR/MWh uzele samo kao nit vodilju pri određivanju svojih cijena za proizvođače električne energije međutim istovremeno usvajajući predložene izuzetke i vidove manje restriktivnog ograničenja. Iz predmetnog Prijedloga Zakona razvidno je da hrvatski zakonodavac uvođenjem uniformnog ograničenja tržišnih prihoda za različite kategorije inframarginalnih proizvođača nije provodio analizu specifičnih uvjeta poslovanja i proizvodnje na hrvatskom tržištu niti je cijenio razlike uvjeta poslovanja različitih proizvođača iz obnovljivih izvora na hrvatskom tržištu. Uz navedeno, nisu dane niti argumentirane zakonske osnove temeljem kojih Republika Hrvatska provodi nacionalizaciju prihoda privatnih gospodarskih subjekata koji sudjeluju na tržištu električne energije. Naime, Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 odnosno člankom 10. uređuje se raspodjela „viška prihoda“ proizvođača električne energije na način da države članice osiguravaju da se sav višak prihoda koji proizlazi iz primjene gornje granice tržišnih prihoda upotrebljava za ciljano financiranje mjera potpore krajnjim kupcima električne energije kojima se ublažava učinak visokih cijena električne energije na te kupce. Uz navedeno člankom 10. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 predviđen je niz mjera koje države članice mogu usvojiti za ciljano financiranje mjera potpore krajnjim kupcima električne energije. Međutim predmetnim Prijedlogom Zakona, kao ni samim obrazloženjem Zakona nisu dani razlozi zbog kojih se Republika Hrvatska opredijelila i usvojila samo jedan vid mjera potpore krajnjim kupcima električne energije kroz promicanje ulaganja u obnovljive izvore energije sufinanciranjem izgradnje fotonaponskih modula za kućanstva u iznosu do 50% zaokružene financijske konstrukcije. Osim toga, Prijedlogom Zakona nije uređeno, a niti u obrazloženju Prijedloga Zakona pojašnjeno, za koje svrhe će se iskoristiti nacionalizirani „višak prihoda“ koji se smatra prihodom RH, a kojim upravlja Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost ukoliko prikupljena sredstva „viška prihoda“ ne budu u potpunosti iskorištena za proklamiranu svrhu sufinanciranja izgradnje fotonaponskih modula za kućanstva u iznosu do 50% zaokružene financijske konstrukcije. Pored navedenog, iščitavajući Prijedlog Zakona u potpunosti ostaje nejasno na koji se način i kako oduzimanjem "viška prihoda" inframarginalnim proizvođačima ublažava učinak povećanja cijena električne energije i obuzdava kaskadni utjecaj na inflaciju ukoliko se nacionalizirana sredstva ne daju

izravno tim istim potrošačima, već se koriste isključivo za sufinanciranje fotonaponskih modula ?!
Iz opisanog proizlazi da hrvatski zakonodavac uvodi mjeru koja predviđa da bi ili sva kućanstva "morala" instalirati fotonaponske module, bez sagledavanja činjenice jesu li ta ista kućanstva tehnički i položajno u mogućnosti uopće instalirati takve module, ili jesu li uopće navedeno željena učiniti s obzirom da se u protivnom radi o selektivnoj i diskriminatornoj mjeri „pomoći“. Argumentum a contrario može se reći da bi navedena mjera čak doprinijela i daljnjoj inflaciji zbog subvencionirane investicije u određene proizvode. Uz to, postavlja se i pitanje tko su ti proizvođači i kakve će biti njihove cijene takvih fotonaponskih modula koji će efektivno biti djelomično kupljeni nacionaliziranim novcem, uostalom i novcem bioplinskih postrojenja okupljenih u HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA.

<p>6 HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI KOMENTAR BR. 2. Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 člankom 8. stavkom 1. točkom b) propisano je da države članice mogu odrediti višu gornju granicu tržišnih prihoda za infamarginalne proizvođače električne energije pod uvjetom da njihovi troškovi ulaganja i operativni troškovi premašuju maksimalan iznos utvrđen u članku 6. stavku 1. odnosno iznos od 180 EUR/MWh proizvedene električne energije. Predmetnim Prijedlogom Zakona kojim se predviđa mogućnost odobrenja više gornje granice tržišnih prihoda na temelju podnesenog zahtjeva proizvođača električne energije i dobivenog odobrenja od strane Agencije onim proizvođačima čiji trošak proizvodnje premašuje iznos od 180 EUR/MWh, u Republici Hrvatsko predloženo je usvajanje restriktivnije nacionalne mjere ograničenja od onog što je predviđeno Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854. „Odobrenje više gornje granice tržišnih prihoda“ predmetnim Prijedlogom Zakona donosi se na temelju diskrecijske ocjene Agencije bez jasno i transparentno uređenog postupka i načina postupanja Agencije, točno i potpuno određenog popisa dokaza koji se dostavljaju Agenciji u situaciji podnesenog zahtjeva, propisanih rokova Agenciji za donošenje odobrenja, mogućnosti ulaganja pravnog lijeka, slijedom čega se iščitava nepotpuno, nejasno i netransparentno zakonodavno rješenje prilikom postupanja upravnih tijela u odlučivanju o pravima i obvezama pojedinaca. Dodatno, svakako je nužno primijetiti da se ovim Zakonom, barem načelno, pokušava ograničiti gornja granica tržišnih prihoda ili "viška profita" ostvarenog prodajom električne energije, što je samo po sebi naravno diskutabilno ustavno prihvatljivo, no citiranom je zakonskom odredbom zakonodavac već unaprijed prezentirao svoju svjesnost da će ovom mjerom određenim subjektima ne samo biti ograničena visina prihoda, već da će de facto primjenom mjera predviđenih ovim Zakonom generirati gubitke u svom dugoročnom poslovnom planu. Takvo što moglo je biti lako izbjegnuto sa ispuštanjem društava vlasnika bioplinskih postrojenja iz kruga subjekata na koje se ovaj zakon ima primijeniti, kao jedinih koji se u odnosu na ostale proizvođače iz obnovljivih izvora bore sa visokim ulaznim troškovima proizvodnje.</p>	<p>Nije prihvaćen Odobrenje više gornje granice tržišnih prihoda iznad iznosa od 180 eura po MWh, ovisi od podnošenja zahtjeva Obveznika Agenciji s pripadajućim dokazima, te ovisi isključivo o cijeni proizvodnje za koje Obveznik dokaže da premašuju maksimalan iznos cijene 180 eura po MWh proizvedene električne energije.</p>
---	---

7 **HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI**
KOMENTAR BR. 1. Gornja granica tržišnih prihoda od 180 EUR po MWh za bioplinska postrojenja okupljena u HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA nije dovoljna, odnosno ne omogućuje bioplinskim postrojenjima da pokriju svoja ulaganja i operativne troškove. Razlozi: donošenje mjera Ministarstva poljoprivrede u lipnju 2021., skok cijene ulaznih troškova biosirovine preko 100% u posljednje dvije godine, preuzimanje novih obveza bioplinskih postrojenja izlaskom na veleprodajno tržište. Bioplinska postrojenja u odnosu na hrvatskog zakonodavca imaju legitimno očekivanje da će im provedbom Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 biti omogućen nastavak gospodarski održivog poslovanja, a ne da će im uvođenjem prekomjernog i neproporcionalnog tereta usvajanjem restriktivnijih mjera ograničenja gornje granice tržišnih prihoda no što je to predviđeno Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 za proizvođače električne energije iz goriva iz biomase biti suspendirano legitimno pravo na mogućnost realizacije poslovnih planova koje su postavili u trenutku kada nisu imali razloga očekivati da bi im bili nacionalizacijom oduzeti tržišni prihodi i to retroaktivno u odnosu na dogovorene tržišne uvjete ostvarene sklapanjem zakonitih ugovora (legitimno očekivanje mogućnosti pokrića troškova poslovanja i poslovanja s pozitivnim saldom). Ograničenjem tržišnih prihoda na cijenu od 180 EUR/MWh proizvedene električne energije, hrvatski zakonodavac bioplinskim postrojenjima okupljenim HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA ne samo da oduzima ostvarene tržišne prihode, već im ujedno oduzima i prihode kojima su ta postrojenja trebala moći pokriti ulazne i operativne troškove poslovanja i osigurati povratak ulaganja bez ikakvog uvida ili čak i pokušaja uvida u sliku poslovanja pojedinog gospodarskog subjekta i njegovu ukupnu održivost i profitabilnost poslovanja.. Predmetnim Prijedlogom Zakona u odnosu na bioplinska postrojenja hrvatski zakonodavac uvodi ograničenje koje negativno utječe na početno očekivanu profitabilnost projekta čime se predlaže uvođenje nacionalne krizne mjere koja nije prikladna i nije nužna za ostvarenje cilja koji se njome želio postići. Ujedno ista se kosi sa ciljem onoga što se Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 u državama članicama Unije željelo postići – uvođenje koordiniranih, učinkovitih, proporcionalnih i nediskriminatornih nacionalnih kriznih mjera na području Unije.

Nije prihvaćen

Odredbom članka 5. stavkom 1. predmetnog Zakona sukladno odredbi članka 8 stavka 1. točke b Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 omogućeno je Obveznicima iz članka 3. stavka 3. podstavaka 1. i 3. Zakona čija cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh, podnošenje zahtjeva Agenciji s pripadajućim dokazima, za ograničenje na gornju granicu cijene koja je viša od 180 eura po MWh proizvedene električne energije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

<p>8 Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Umjesto „potrošače“ pisati „kupce“ jer se odnosi na krajnje kupce i električnu energiju. Jasnije definirati napisano „sve relevantne aktere tržišta električne energije“. Predlaže se korigirati izraze i brojke u tekstu: „ za sufinanciranje novih 20 000 foto-naponskih modula u kućanstvima ukupne snage 360 000 kWh“, nije jasan točan iznos, snaga te navedena energija i za koje razdoblje.</p>	<p>Nije prihvaćen Značenje termina definirano je Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 te je člankom 2. predmetnog Zakona propisano da izrazi koji se koriste u Zakonu imaju značenje utvrđeno Uredbom Vijeća zakonima kojima se uređuje energetska sektor, regulacija energetskih djelatnosti i tržište električne energije te područje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona. Vezano za navode iz nenormativnog dijela predmetnog zakona o očekivanom broju sufinanciranih foto-naponskih modula za kućanstva, procijenjenu ukupnu snagu te procijenjenu proizvedenu energiju stručni nositelj je naveo prema podacima kojima raspolaže u trenutku izrade Zakona.</p>
<p>9 Marjana Botić PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Stanje sa plinom uzrokovano je namjernom produkcijom rata kako bi se maogao uvoziti višestruko skuplji ukapljeni plin a ne koristiti jeftiniji ruski i zato ste postavili cijene nenormalno visoko. Tako da ratno-energetski profiteri mogu i dalje brati ekstraprofite dok osiromašujete građane Hrvatske i EU. Sram me na što je EU spala: bijedna korumpirana ispostava korporacija od energetskih do farmaceutskih.</p>	<p>Primljeno na znanje Navedeno nije primjenjivo u odnosu na predmet Zakona.</p>

<p>10</p>	<p>HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, IV.RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU KOMENTAR BR. 8. Člankom 5. se propisuje mogućnost obveznika čija cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh, da zahtjevom zatraže određivanje ograničenja na gornju granicu koja je viša od 180 eura po MWh. Stavkom 4. navedenog članka navodi se da obveznici mogu podnijeti takav zahtjev za razdoblje od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. Ostaje nejasno u kojem roku se može podnijeti takav zahtjev i u kojem roku je Agencija dužna donijeti svoju odluku. Smatramo da bi bilo oportuno odrediti rok od 30 dana za podnošenje zahtjeva računajući od isteka razdoblja / stupanja zakona na snagu (ovisno o tome koji rok kasnije nastupi), a sve kako bi se mogao pravovremeno pripremiti odgovarajući obrazloženi zahtjev s pripadajućim dokazima, te rok od 30 dana za donošenje odluke Agencije iz stavka 2. Člankom 6. se utvrđuju rokovi za dostavu podataka od strane obveznika, konkretno 20. u mjesecu za protekli mjesec. Uzimajući u obzir činjenicu da javno savjetovanje postupku donošenja zakona završava 13.6., da je očekivani datum objave izvješća 14.6., unatoč predloženom donošenju zakona po hitnom postupku držimo kako je navedeni datum 20.6. za dostavu izvješća za svibanj neodrživ za obveznike. Smatramo da bi bilo oportuno odrediti rok od 30 dana za od stupanja zakona na snagu za dostavu podataka za protekle mjesece, te rok od 31.7. za dostavu podataka za lipanj.</p>	<p>Prihvaćen Odredbom članka 5. stavka 1. Zakona Obvezniku je propisan rok od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona za podnošenje zahtjeva za ograničenje na gornju granicu cijene koja je viša od 180 eura po MWh proizvedene električne energije. Također, Člankom 6. Zakona Obvezniku propisan je rok od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona za dostavu svih podataka.</p>
<p>11</p>	<p>HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, IV.RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU KOMENTAR BR. 6. Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 proklamirana je potreba očuvanja marže na cijenu koju su ulagatelji mogli razumno očekivati time da određenje gornje granice tržišnih prihoda ne smije biti u suprotnosti s početnom procjenom profitabilnosti ulaganja. Navedeni cilj Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 predmetnim Prijedlogom Zakona kojim se uvodi ograničenje tržišnih prihoda na gornju granicu od 180 EUR/MWh, u pogledu bioplinskih postrojenja okupljenih u HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA, nije ostvaren. Uz navedeno, Uredba Vijeća (EU) 2022/1854 jasno određuje koje ciljeve trebaju zadovoljiti nacionalne mjere ograničenja da b se radilo o koordiniranim mjerama na razini Unije kojima se ne narušava tržišno natjecanje i ne ugrožavaju signali za daljnja ulaganja. Time je člankom 8. stavkom 2. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 propisano da mjere koje se uvode moraju biti: (a) proporcionalne i nediskriminirajuće; (b) ne smiju ugrožavati signale za ulaganja; (c) moraju osigurati pokrivanje troškova</p>	<p>Nije prihvaćen Odredbom članka 5. stavkom 1. predmetnog Zakona sukladno odredbi članka 8 stavka 1. točke b Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 omogućeno je Obveznicima iz članka 3. stavka 3. podstavaka 1. i 3. Zakona čija cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh, podnošenje zahtjeva Agenciji s pripadajućim dokazima, za ograničenje na gornju granicu cijene koja je viša od 180 eura po MWh proizvedene električne energije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Način i postupak povratka u sustav HROTE bioplinskih postrojenja koja su izašla iz sustava HROTE nije predmet ovoga Zakona.</p>

ulaganja i operativnih troškova; (d) ne smiju narušavati funkcioniranje veleprodajnih tržišta električne energije, a osobito ne smiju utjecati na redoslijed vrijednosti i formiranje cijena na veleprodajnom tržištu; (e) moraju biti u skladu s pravom Unije. Prijedlogom Zakona kojim se za područje RH uvodi uniformna gornja granica tržišnih prihoda od 180 EUR/MWh za različite kategorije inframarginalnih proizvođača električne energije ne usvajaju se Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 nacionalne krizne mjere koje su sukladne članku 8. stavku 2. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 niti se usvajaju Uredbom predviđena manje restriktivna ograničenja za pojedine kategorije inframarginalnih proizvođača električne energije. Legitimno očekivanje bioplinskih postrojenja u Republici Hrvatskoj bilo je da će i Republika Hrvatska, kao i druge države članice EU, prilikom uvođenja nacionalnih kriznih mjera: i. u slučajevima kada primjena gornje granice tržišnih od 180 EUR/MWh uzrokuje znatno administrativno opterećenje odlučiti da se gornja granica tržišnih prihoda ne primjenjuje na proizvođače električne energije u postrojenjima za proizvodnju električne energije instaliranog kapaciteta od najviše 1 MW, ii. odrediti višu gornju granicu tržišnih prihoda za proizvođače koji električnu energiju proizvode iz izvora energije goriva iz biomase (kruta ili plinovita goriva iz biomase), pod uvjetom da njihovi troškovi ulaganja i operativni troškovi premašuju maksimalan iznos od 180EUR/MWh, te iii. iskoristiti diskrecijsko pravo da odstupi od primjene članka 4. – 7. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 na električnu energiju proizvedenu u malim izoliranim sustavima ili u malim povezanim sustavima kakva su bioplinska postrojenja okupljena u HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA. Predmetnim zakonskim rješenjem Republika Hrvatska ne usvaja niti jedno od predviđenih manje restriktivnih rješenja iz Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854. Dapače, predmetnim zakonskim rješenjem Republika Hrvatska postupa diskriminatorno budući da ne uvodi jednake obveze za sve relevantne sudionike na tržištu električne energije čija aktivnost ima značajan utjecaj na funkcioniranje tržišta električne energije jer bioplinska postrojenja koja se nalaze u sustavu HROTE i ona koja su izašla iz sustava HROTE na veleprodajno tržište ne tretira jednak način. Naime, bioplinska postrojenja koja su ostala u sustavu HROTE električnu energiju prodaju po cijeni od 195 EUR/MWh, dok istodobno Republika Hrvatska onim bioplinskim postrojenjima koja su izašla iz sustava HROTE ograničava tržišne prihode na cijenu od 180 EUR/MWh proizvedene električne energije. Opisano nejednako postupanje prema istovjetnim kategorijama proizvođača električne energije u usporednoj situaciji kosi se sa ustavnim načelom jednakosti svih pred zakonom i povrjeđuje poduzetničke i tržišne slobode te uvodi zakonske posljedice u demokratskom društvu koje nisu primjerne legitimnim očekivanjima stranka u svakom konkretnom slučaju u kojemu se na njih zakon neposredno primjenjuje. Uz opisano diskriminatorno postupanje Republike Hrvatske prema bioplinskim postrojenjima na tržištu RH, dodatno se ističe da je

čak i otkupna cijena od 195 EUR/MWh koja vrijedi samo za postrojenja u sustavu HROTE daleko ispod cijene rentabilnosti poslovanja u danim tržišnim okolnostima te je nedovoljna za poslovanje s pozitivnim saldom budući da sva bioplinska postrojenja u sustavu HROTE posluju s gubitcima jednako kao i bioplinska postrojenja koja su izašla na veleprodajno tržišta, a kojima Republika Hrvatska ograničava tržišne prihode na cijenu od 180 EUR/MWh proizvedene električne energije. Uz navedeno, predmetnim Prijedlogom Zakona ne uvodi se, niti uređuje, zakonsko rješenje kojim se propisuje način i postupak za povratak bioplinskih postrojenja koja su izašla iz sustava HROTE ponovno u sustav HROTE nakon isteka ugovornog razdoblja i prestanka ugovornih obveza bioplinskih postrojenja po sklopljenim ugovorima o prodaji električne energije na veleprodajnom tržištu.

12 **Energia naturalis d.o.o.**
PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, IV.RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U preambuli prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije (dalje u tekstu: Prijedlog Zakona) navedeno je kako slijedi: „Ovim Zakonom osigurava se provedba Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 od 6. listopada 2022. o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije u dijelu koji se odnosi na mjere za primjenu gornje granice tržišnih prihoda i raspodjele viška prihoda od zagušenja krajnjim kupcima električne energije te se uspostavlja hitna intervencija u području cijena električne energije. Vlada Republike Hrvatske 29. prosinca 2022. je donijela Uredbu o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije (Narodne novine broj 156/22) sukladno zakonskoj ovlasti da uredbama uređuje pitanja tekuće gospodarske politike iz djelokruga Hrvatskoga sabora. S obzirom na ograničeno važenje uredbi koje Vlada Republike Hrvatske donosi na temelju predmetne zakonske ovlasti te iznimnu prirodu mjera utvrđenih ovim zakonom i potrebu za njihovom primjenom, posebno tijekom zimske sezone 2022. – 2023. važno je donošenje ovog Zakona po hitnom postupku.“ Uvažavajući navedeno smatramo kako ne postoje osobito opravdani razlozi za donošenje ovog Prijedloga Zakona po hitnom postupku, odnosno pretpostavka iz članka 204. Poslovnika o radu Hrvatskog sabora kako je navedeno u predmetnoj preambuli, niti su razlozi posebno obrazloženi u tekstu Prijedloga Zakona. Naime, kao osobito opravdan razlog donošenja Prijedloga Zakona po hitnom postupku navodi se „ograničeno važenje uredbi koje Vlada RH donosi na temelju zakonske ovlasti i priroda mjera utvrđena ovim zakonom, kao i potreba za primjenom mjera tijekom zimske sezone 2022-2023“, pri čemu se isto referira na Uredbu o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije (NN br. 156/22)

Nije prihvaćen

Sukladno Zakonu o procjeni učinaka propisa ako je tijekom kalendarske godine potrebno donijeti Zakon koji nije sadržan u Planu zakonodavnih aktivnosti stručni nositelj je obvezan provesti prethodnu procjenu, međutim u konkretnom slučaju se primjenjuje članak 15. Zakona o procjeni učinaka propisa obzirom se Zakon donosi radi provede Uredbe Europske unije koja se izravno promjenjuje na području Republike Hrvatske. Također, sukladno smjernicama Povjerenika za informiranje savjetovanje sa zainteresiranom javnošću može trajati i kraće od 30 dana iz opravdanog razloga. Iznimna priroda mjera koje se propisuju ovim Zakonom i potreba za njihovom primjenom te njihovo ograničeno važenje opravdan su razlog skraćivanja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, tim više što su adresati s sadržajem istog upoznati obzirom da je na snazi Uredba o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije („Narodne novine“, broj 156/22.).

(dalje u tekstu: Uredba RH) koju je Vlada RH donijela 29.12.2022. Budući da je Uredba RH donesena sukladno Zakonu o ovlasti Vlade RH da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskog sabora (NN br. 149/22) i da ista nema ograničeno trajanje, kao i da ista regulira mjere koje su predviđene i ovim Prijedlogom Zakona, ne postoje opravdani razlozi za donošenje ovog Prijedloga Zakona. Također, ne postoji navedena potreba za primjenom predmetnih mjera tijekom zimske sezone 2022. – 2023., jer Uredba Vijeća (EU) 2022/1854 od 6. listopada 2022. o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća) jasno propisuje da se odredbe predmetne Uredbe Vijeća, koje se odnose na određivanje gornje granice tržišnih prihoda, primjenjuju u razdoblju od 1.12.2022. do 30.6.2023. Predmetno javno savjetovanje oko Prijedloga Zakona predviđeno je u vremenskom periodu od devet dana (5.6.2023. - 13.6.2023.). Sukladno članku 11. stavku 3. Zakona o pravu na pristup informacijama (NN br. 69/22), savjetovanje s javnošću provodi se u pravilu u trajanju od 30 dana, osim u slučajevima kad se savjetovanje provodi sukladno propisu kojim se uređuje postupak procjene učinaka propisa. Trajanje savjetovanja s javnošću u postupku donošenja ovog Prijedloga Zakona nije sukladno navedenoj zakonskoj odredbi. Razvidno je kako bi u slučaju poštivanja navedene zakonske odredbe, predmetni Zakon stupio na snagu nakon 30.06.2023., odnosno nakon isteka razdoblja od 1.12.2022. do 30.06.2023. koje je, na temelju članka 22. Uredbe Vijeća čija se provedba osigurava ovim Prijedlogom Zakona, propisano kao razdoblje u kojem se imaju primjenjivati predmetne mjere za primjenu gornje granice tržišnih prihoda. Također, predmetno javno savjetovanje, odnosno donošenje ovog Prijedloga Zakona nije predviđeno Planom propisa za savjetovanje s javnošću za 2023. nadležnog ministarstva za energetiku, čime se postupalo protivno članku 11. stavku 5. Zakona o pravu na pristup informacijama (NN br. 69/22) i time onemogućilo pravodobno informiranje zainteresirane javnosti o namjeri donošenja zakona koji će staviti izvan snage važeću Uredbu RH, a koja regulira istu materiju. Uvažavajući navedeno, smatramo kako ne postoje formalne pretpostavke za donošenje ovog Prijedloga Zakona. Nadalje, Vijeće EU je u listopadu 2022. godine donijelo Uredbu Vijeća s ciljem ograničenja tržišnih prihoda na 180 €/MWh za proizvođače električne energije, uključujući posrednike, koji upotrebljavaju takozvane inframarginalne tehnologije za proizvodnju električne energije, kao što su obnovljivi izvori energije, nuklearna energija i lignit, a uvažavajući kako su ti operatori posljednjih mjeseci ostvarili neočekivano visoku financijsku dobit, bez povećanja operativnih troškova. Prema službenim objavama od strane Vijeća EU, razina gornje granice osmišljena je kako bi se očuvala profitabilnost operatora i izbjeglo ometanje ulaganja u obnovljive energije. Uredba Vijeća je u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama. Nastavno na navedeno, Vlada RH je 29. prosinca 2022. na sjednici donijela Uredbu RH kojom se osigurava

provedba Uredbe Vijeća u dijelu koji se odnosi na mjere za primjenu gornje granice tržišnih prihoda i raspodjele viška prihoda od zagušenja krajnjim kupcima električne energije. Predmetni Prijedlog Zakona također se donosi s istovjetnom namjenom. Člankom 3. stavkom 1. Prijedloga Zakona propisano je kako se tržišni prihodi proizvođača ostvareni proizvodnjom električne energije u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. iz slijedećih izvora: energije vjetra, solarne energije (solarna toplinska i solarna fotonaponska energija), geotermalne energije, hidroenergije bez akumulacije, goriva iz biomase (kruta ili plinovita goriva iz biomase; osim biometana), otpada, nuklearne energije, lignita, naftnih derivata i treseta, ograničavaju na gornju granicu cijene od 180 €/MWh proizvedene električne energije, kao i tržišni prihodi posrednika, koji sudjeluju na veleprodajnim tržištima električne energije u ime proizvođača, neovisno o tržišnom razdoblju u kojem se transakcija odvija i o tome trguje li se električnom energijom bilateralno ili na centraliziranom tržištu. Člankom 2. Prijedloga Zakona propisano je kako izrazi koji se koriste u Prijedlogu Zakona imaju značenje utvrđeno Uredbom Vijeća, zakonima kojima se uređuje energetska sektor, regulacija energetske djelatnosti i tržište električne energije te područje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona. Slijedom navedenog, definicije iz Uredbe Vijeća primjenjuju se prilikom tumačenja odredbi Prijedloga Zakona. U članku 3. Prijedloga Zakona navode se pojmovi tržišni prihod i tržišni prihod posrednika. Tržišni prihod je Uredbom Vijeća definiran kao ostvareni prihod koji proizvođač prima u zamjenu za prodaju i isporuku električne energije u Uniji, bez obzira na ugovorni oblik u kojem se odvija takva razmjena, uključujući ugovore o kupnji energije i druge postupke zaštite od rizika fluktuacija na veleprodajnom tržištu električne energije, isključujući bilo kakvu potporu koju dodjeljuju države članice. Posrednik je Uredbom Vijeća definiran kao subjekt na veleprodajnim tržištima električne energije država članica koje čine otok koji nije povezan s drugim državama članicama s nadmetanjem utemeljenim na jedinici, ako je regulatorno tijelo ovlastilo te subjekte za sudjelovanje na tržištu u ime proizvođača, isključujući subjekte koji prenose višak prihoda izravno krajnjim kupcima električne energije. U navedenim definicijama nisu uključeni energetska subjekti koji obavljaju djelatnost opskrbe i/ili trgovine električnom energijom, osim ako isti nisu posrednici koji izravno djeluju na tržištu u ime proizvođača, odnosno ako nisu sklopili međusobni ugovor o posredovanju. U članku 3. stavku 3. Prijedloga Zakona kao obveznici plaćanja viška tržišnih prihoda navedeni su i posrednici te fizičke ili pravne osobe koje ostvaruju tržišne prihode prodajom/preprodajom električne energije iz izvora navedenih u članku 3. stavku 1. Prijedloga Zakona. Pojam preprodaje električne energije nije definiran niti Uredbom Vijeća niti ovim Prijedlogom Zakona. Nadalje, pojam posrednika se u Prijedlogu Zakona definira kao svaki energetska subjekt koji sudjeluje u kupnji i prodaji električne energije, a ima dozvolu za obavljanje

energetske djelatnosti opskrbe električnom energijom ili trgovine električnom energijom. Smatramo kako navedene odredbe nisu u skladu s odredbama i intencijom Uredbe Vijeća. Naime, u preambuli Uredbe Vijeća ne spominju se obveze opskrbljivača i/ili trgovaca električnom energijom u smislu ograničavanja tržišnih prihoda, već isključivo u smislu dostave podataka nadležnim tijelima kako bi se osigurala učinkovita provedba mehanizma. U prilog svemu gore navedenom ide i definicija viška prihoda koji predstavlja pozitivnu razliku između tržišnih prihoda proizvođača po MWh električne energije i gornje granice tržišnih prihoda od 180 €/MWh električne energije, predviđene u članku 6. stavku 1. Uredbe Vijeća. Uredba Vijeća predviđa kako države članice mogu uvesti mjeru kojom se dodatno ograničavaju tržišni prihodi drugih sudionika na tržištu, uključujući one koji se bave trgovanjem električnom energijom, ali pod uvjetom da te mjere: • budu proporcionalne i nediskriminirajuće • ne smiju ugrožavati signale za ulaganja • moraju osigurati pokrivanje troškova ulaganja i operativnih troškova • ne smiju narušavati funkcioniranje veleprodajnih tržišta električne energije, a osobito ne smiju utjecati na redosljed vrijednosti i formiranje cijena na veleprodajnom tržištu • moraju biti u skladu s pravom Unije S obzirom da su Prijedlogom Zakona u obvezu uključeni isključivo opskrbljivači/trgovci električnom energijom koji otkupljuju električnu energiju od strane proizvođača, smatramo kako su isti stavljeni u neravnopravan i diskriminacijski položaj u odnosu na druge opskrbljivače/trgovce električnom energijom koji trguju na veleprodajnom tržištu. Nije jasno na koji način opskrbljivači/trgovci električnom energijom ostvaruju višak tržišnog prihoda na način kako je to predviđeno/definirano Uredbom Vijeća s obzirom da su ugovore s proizvođačima sklopili na veleprodajnom tržištu po tržišnim uvjetima kao i svi drugi sudionici na veleprodajnom tržištu. Prijedlogom Zakona je predviđeno kako „višak“ tržišnih prihoda u Fond uplaćuju i opskrbljivači/trgovci električnom energijom koji otkupljuju/kupuju električnu energiju od strane proizvođača, no daljnje transakcije na veleprodajnom tržištu vezane za tu istu količinu električne energije ne podliježu obvezi plaćanja naknada Fondu. Na taj način je treća strana u povoljnijem položaju u odnosu na opskrbljivače/trgovce koji bi bili u obvezi, a što nije u skladu s načelima europskog energetske zakonodavnog okvira. Uvažavajući kako je cilj Uredbe Vijeća bio ograničenje tržišnih prihoda na 180 €/MWh za proizvođače električne energije, uključujući posrednike, koji upotrebljavaju takozvane inframarginalne tehnologije za proizvodnju električne energije te sve gore navedene argumente, smatramo kako bi se prilikom primjene Uredbe Vijeća na nacionalnoj razini trebalo obuhvatiti isključivo proizvođače i posrednike, odnosno energetske subjekte koji djeluju u ime proizvođača (uvažavajući kako u RH nije moguće djelovati na veleprodajnom tržištu električne energije bez energetske dozvole), a sve kako je i predviđeno Uredbom Vijeća.

13 **TOMISLAV VUKMANOVIĆ**
PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE

Djelomično prihvaćen
U članku 3. brisan je stavak 5. Donošenjem Uredbe

VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U ime tvrtke GEN-I Hrvatska d.o.o.: 1. Prijedlog promjene članka 3(5) prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije Predlažemo, da se članak 3(5) prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije (dalje: prijedlog Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854) uskladi s Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 od 6. listopada 2022. o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije (OJ L 2611, 7.10.2022, p. 1–21; dalje: Uredba Vijeća (EU) 2022/1854) i zamijeni kako slijedi: „Sukladno ovom zakonu, posrednikom se smatra svaki energetska subjekt koji sudjeluje u kupnji i prodaji električne energije u ime proizvođača, a ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električnom energijom ili trgovine električnom energijom.“ s razlogom otklanjanja nejasnoća interpretacije posrednika, kako iz članka 3(1) proizlazi, da su posrednici subjekti, koji sudjeluju na veleprodajnim tržištima električne energije u ime proizvođača, a tako bih se otklonilo nejasnoće, vezane i uz članak 3(3) prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854. 2. Obveznici prema prijedlogu Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije Prijedlog Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 neadekvatno i neusklađeno s Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 definira obveznike plaćanja viška tržišnih prihoda, točnije „posrednike“. Uvodno ističemo da članak 2(8) Uredbe Vijeća 2022/1854 „posrednike“ prvenstveno definira kao »subjekte na veleprodajnim tržištima električne energije država članica koje čine otok koji nije povezan s drugim državama članicama s nadmetanjem utemeljenim na jedinici, ako je regulatorno tijelo ovlastilo te subjekte za sudjelovanje na tržištu u ime proizvođača, isključujući subjekte koji prenose višak prihoda izravno krajnjim kupcima električne energije.« Dalje naglašavamo, da je ograničavanje tržišnih prihoda „posrednika“ sekundarne prirode kako su primarni obveznici prema Uredbi Vijeća (EU) 2022/1854 proizvođači. To prolazi iz članka 6(2) Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 koji jasno određuje, da se „gornja granica tržišnih prihoda primjenjuje na sve tržišne prihode proizvođača i, prema potrebi, na posrednike koji sudjeluju na veleprodajnim tržištima električne energije u ime proizvođača.“ Nadalje, članak 6(3) Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 zahtjeva da: „Države članice uvode učinkovite mjere za sprečavanje zaobilazanja obveza proizvođača na temelju stavka 2. One posebice osiguravaju da se gornja granica tržišnih prihoda učinkovito primjenjuje u slučajevima kada su proizvođači pod kontrolom ili u djelomičnom vlasništvu drugih poduzeća, osobito ako su dio vertikalno integriranog poduzeća.“ Iz navedenoga jasno proizlazi, da su osim proizvođača – koji su primarni obveznici kako Uredbe Vijeća (EU)

Vijeća u listopadu 2022. svi sudionici na tržištu energije su upućeni u postupanje na način da ne ugrađuju neopravdane troškove u svoj elektroenergetski proizvod te da ostali sudionici na tržištu električne energije ne podižu neopravdano cijenu proizvoda i usluge, a sve u cilju zaštite kupaca od neopravdanih poskupljenja. Ovakvo postupanje je proporcionalno jer se postupa prema svima isto bez diskriminacije. S obzirom na to da cijena električne energije ključno utječe na inflaciju, potrošače i gospodarstvo u cjelini, potrebno je obuhvatiti sve energetske subjekte koji mogu utjecati na cijene električne energije, odnosno koji mogu bitnije utjecati na tržište električne energije, a to su upravo svi proizvođači veći od 100 kW. Također, ovakvim postupanjem održava se konkurencija na tržištu električne energije te promiče stabilnost cijena. Razdoblje primjene mjere ograničenja tržišnih prihoda proizvođača ostvarenih proizvodnjom električne energije u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. propisano je Uredbom o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije („Narodne novine“, broj 156/22.) koja je na snazi od 1. siječnja 2023., i primjenjuje se, stoga predmetna odredba ne propisuje pravu retroaktivnu primjenu zakonske odredbe.

2022/1854 kao i svih nacionalnih mjera u državama članicama, donesenih na podlozi i isključivo unutar ograničenja, koji postavlja – ostale subjekte, uključeno s t.i. „posrednici“ koji u ime proizvođača sudjeluju na veleprodajnom tržištu, kao obveznici mišljeni samo u svjetlu osiguranja sprječavanja izbjegavanja obveza proizvođača, posebno tada, kada su dio vertikalno integrirane tvrtke. Jedini smisleni primjer, kada su obveznici osim, odnosno bolje rečeno, umjesto proizvođača, također i ostali subjekti, uključeno i t.i. „posrednici“, bi se također pojavili u situaciji, kada bi proizvođač električne energije svjesno prodavao ispod tržišne cijene (npr. zbog troškova optimizacije unutar grupe, odnosno općenito iz aspekta poslovanja povezanih društava), jer je dio vertikalno integrirane tvrtke odnosno je drugačije statusno povezan s trgovcem ili drugim dionicima na tržištu. Jednostavno govoreći: jer tržišne prihode od proizvedene električne energije ne ostvaruje stvarni proizvođač (tj. stvarna proizvodna jedinica), se u obveznike broji slijedeći subjekt, koji prodaje električnu energiju na tržištu po tržišnim cijenama te posljedično realizira tržišne prihode, koji su višak (ali neovisno od trenutka sklapanja ugovora te tadašnjih tržišnih cijena). Sukladno navedenim jasno je, da je definicija „posrednika“ iz članka 3(5) prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 nesukladna s Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 te i sa člankom 3(1) samog prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854, koji pravilno prenosi krug obveznika u nacionalni pravni sustav. Stoga predlažemo zamjenu članka 3(5) prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 kako je gore navedeno.

3. Neprimjenjivost ograničenja tržišnih prihoda od 180 EUR/MWh za sudionike koji nisu proizvođači U svjetlu Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 i u njoj određenog ograničenja tržišnih prihoda u visini od 180 EUR/MWh, i pitanja proširenja oporezivanja tržišnih prihoda izvan opsega proizvođača i precizno ograničenog opsega »posrednika«, kako je definirano Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854, također ima smisla ilustrirati zašto je ograničenje tržišnih prihoda u visini od 180 EUR/MWh primjenjivo samo za proizvođače. Naime, Uredba Vijeća (EU) 2022/1854 jasno definira, da je granica od 180 EUR/MWh određena uzimajući u obzir prirodnu proizvodne aktivnosti i samu proizvodnju, odnosno kako je navedeno u citatu (29): „...gornja granica tržišnih prihoda od 180 EUR po MWh dosljedno je viša, uključujući razumnu maržu, od trenutanih srednjih troškova proizvodnje energije (LCOE) za relevantne tehnologije proizvodnje, čime se proizvođačima na koje se primjenjuje omogućuje da pokriju svoja ulaganja i operativne troškove. S obzirom na to da se gornjom granicom tržišnih prihoda ostavlja znatna razlika između razumnih srednjih troškova proizvodnje energije i gornje granice tržišnih prihoda, ne može se očekivati da će se njome narušiti ulaganja u nove inframarginalne kapacitete.“ Svi ostali tržišni sudionici koji nisu proizvođači imaju potpuno drugačiju strukturu troškova poslovanja od proizvođača; npr. ključni nabavni trošak trgovca predstavlja tržišna cijena, koja može biti veća od 180 EUR/MWh. Kao rezultat

toga npr. potpuno je neutemeljeno ograničavanje prihoda trgovca od prodaje po tržišnoj cijeni od 200 EUR/MWh na razliku između 180 EUR/MWh i 200 EUR/MWh, budući da nabavni troškovi subjekta koji nisu proizvođači nisu uzeti u obzir u određivanju granice cijene od 180 EUR/MWh – iz toga proizlazi, da ograničavanje tržišnih prihoda drugih subjekata, osim proizvođača (i u određenim slučajevima t.i. posrednika), nije svrha Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854. 4. Retroaktivnost donošenja prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije Sukladno s Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 u Republici Hrvatskoj 30.12.2023 uvedena je mjera ograničavanja tržišnih prihoda putem usvajanja Uredbe o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije (dalje: Uredba o Zakonu) odnosno njene objave u Narodnim novinama (br. 156/22). Uredba o Zakonu kako i prijedlog Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 jasno definiraju razdoblje ograničavanja tržišnih prihoda sukladno s Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854, tj. od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. Dodatno, Europska komisija objavila je izvješće o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 (https://energy.ec.europa.eu/system/files/2023-06/COM_2023_302_1_EN_ACT_part1_v2.pdf) u kojem eksplicitno navodi, da neće predložiti produženja mjere ograničavanja tržišnih prihoda. Na taj način, donošenje prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 provodi se pred sam kraj odnosno istek važenja mjere ograničavanja u okviru Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854. Prijedlog Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 u članku 3(5) dodaje definiciju posrednika, koja – kao što je argumentirano putem naših komentara – nije u skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854. Dodatno, prijedlogom Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 u članku 3(5) dodane su dodatne definicije posrednika plaćanja viška tržišnih prihoda, koje prethodno nisu sadržane u Uredbi o Zakonu i koje kao je već istaknuto u našoj argumentaciji prelaze važeće okvire Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854. Na taj način usvajanje prijedloga Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 utvrdilo bih obveze odnosno bremena za razdoblje prije početka njegovog stupanja na snagu što je suprotno s temeljnim pravnim i ustavnim načelima, uključujući i članak 90(4) Ustava Republike Hrvatske (NN, br. 56/90 i sljed.), koji propisuje, da zakoni i drugi propisi državnih tijela i tijela koja imaju javne ovlasti ne mogu imati povratno djelovanje.

<p>14 HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, IV.RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU</p> <p>HROTE - komentar na članak 5. stavak 1. i 3. Obveznik koji sukladno stavku 1. dokazuje da njegova cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh dostaviti će Agenciji relevantne dokaze za razdoblje primjene ovog Zakona (ugovori, računi, itd.) na temelju kojih Agencija računa proizvodne troškove te donosi odluku o iznimci od ograničenja viška tržišnih prihoda u kojem se utvrđuje nova najviša cijena jednaka cijeni proizvedene električne energije po MWh. U tom smislu ukazujemo da će Agencija raspolagati s ažurnim i preciznim podacima, dobivenim uz zahtjev obveznika, relevantnima za izračun proizvodnih troškova tijekom razdoblja primjene Zakona, a s kojima operator tržišta ne raspolaže. Budući da HROTE prikuplja podatke za izračun maksimalnih referentnih vrijednosti i maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena na razini pojedine OIE tehnologije u cjelini imajući u vidu proizvodne troškove kroz dugo razdoblje (odnosno razdoblju trajanja ugovora o tržišnoj premiji/zajamčenoj otkupnoj cijeni od 12 godina) te da HROTE ne raspolaže relevantnim dokazima za izračun proizvodnih troškova sukladno stavku 1., smatramo da stavak 3. treba brisati. Umjesto stavka 3. predlažemo dodati stavak kojim će se propisati da će Agencija podatke i dokumentaciju koju zaprimi u svrhu dokazivanja cijena proizvodnje električne energije dostaviti i operatoru tržišta kako bi se osigurala veća baza podataka i točnost izračuna maksimalnih referentnih vrijednosti odnosno maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Predmetnim člankom nije propisano da će HERA od HROTE-a zatražiti dostavu dokaza za izračun proizvodnih troškova već će zatražiti dostavu podataka o visini cijene proizvodnje električne energije, kojim podacima HROTE, kako i sam navodi u svom komentaru, raspolaže.</p>
<p>15 Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, IV.RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU</p> <p>Članak 3. st. (1) Umjesto izraza „hidroenergije bez akumulacije“ pisati „hidroenergije“, s obzirom da mogu i „protočne elektrane s dnevnim izravnanjem dotoka“ imati akumulaciju za nekoliko sati proizvodnje (primjer Drava, Dobra itd). st. (1) Predlažemo jasnije definirati pojam „posrednika“.</p> <p>Članak 4. st. (8) nije jasno definirano „prihodi od naknade za redispečiranje“ s obzirom da se radi o EE sustavu RH. st. (9.) „prihodi od zagušenja koji proizlaze iz dodjele prekozonskih kapaciteta“, Nije jasno zašto je nužno navođenje istih kada se „ne koriste za financiranje mjera“, te je prijedlog izostaviti navođenje. Članak 6. st. (1), (3), (4), (5) predlažemo umjesto „do 20. dana“ pisati „do 25.dana“ jer Operatori (HOPS i ODS) su u obvezi dostave podataka korisnicima mreže do 20. dana tekućeg mjeseca za protekli mjesec“.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Značenje termina definirano je Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 te je člankom 2. predmetnog Zakona propisano da izrazi koji se koriste u Zakonu imaju značenje utvrđeno Uredbom Vijeća zakonima kojima se uređuje energetska sektor, regulacija energetskih djelatnosti i tržište električne energije te područje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona.</p>

16	<p>Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, IV.RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU</p> <p>Nije jasno napisano „raspodjele viška prihoda od zagušenja krajnjim kupcima električne energije“, kako se određuje višak i primjena istog. Potrebno je preciznije vremenski povezati navedeno „posebno tijekom zimske sezone 2022. – 2023.“ i navod „u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023.“.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Odredbom članka 4. stavka 9. predmetnog Zakona propisano je da se Prihodi od zagušenja koji proizlaze iz dodjele prekozonskog kapaciteta ne koriste se za financiranje mjera potpore krajnjim kupcima električne energije, a sukladno odredbi članka 7. stavka 4. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854</p>
17	<p>Marjana Botić PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, IV.RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU</p> <p>Sve po hitnom postupku, svega što više, prenormiranost, 500 novih zakona i uredbi tjedno... tako da ljudi ne vide razmjere veleizdaje?</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Navedeno nije primjenjivo u odnosu na predmet Zakona.</p>
18	<p>Ivona Zagajski PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, O B R A Z L O Ž E N J E</p> <p>Marohnić, Tomek & Gjoić d.o.o. u ime Danske Commodities AS (trgovac, prepordavač): Člankom 3. proširena je obveza plaćanja viška prihoda na sve posrednike koji su definirani kao svaki energetske subjekt koji sudjeluje u kupnji i prodaji električne energije, a ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električnom energijom ili trgovine električnom energijom. Članak 8. Uredbe EU br. 2022/1854 propisuje da države članice mogu zadržati ili uvesti mjere kojima se dalje ograničava tržišni prihod proizvođača električne energije iz izvora koji su navedeni u članku 7. (1) Uredbe EU br. 2022/1854, kao i tržišnih prihoda drugih sudionika na tržištu električne energije, uključujući i subjekata koji su aktivni u trgovanju električnom energijom. Međutim, navedene mjere moraju biti (i) proporcionalne i nediskriminirajuće, (ii) ne smiju ugroziti signal za daljnje investicije, (iii) moraju osigurati da se mogu vratiti investicija i nadoknaditi operativni troškovi i (iv) ne smiju narušiti funkcioniranje veleprodajnih tržišta električne energije. Proširenjem primjene ograničenja tržišnih prihoda na sve subjekte koji se bave trgovanjem električnom energijom ('trgovci') bez propisivanja daljnjih smjernica i pravila kako će se višak prihoda izračunavati za te subjekte, trgovci su stavljeni u nepovoljniju poziciju od proizvođača električne energije na koje se navedena mjera primarno odnosi. Treba naglasiti da se mjera ograničenja tržišnih prihoda prvenstveno primjenjuje na izvanredne tržišne prihode proizvođača s nižim graničnim troškovima, ali ograničenje tržišnih prihoda (i) ne smije ugroziti mogućnost proizvođača da vrate svoju investiciju i nadoknade operativne troškove, (ii) mora sačuvati i poticati buduće investicije i (iii) ne smije</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Donošenjem Uredbe EU u listopadu 2022. svi sudionici na tržištu energije su upućeni u postupanje na način da ne ugrađuju neopravdane troškove u svoj elektroenergetski proizvod te da ostali sudionici na tržištu električne energije ne podižu neopravdano cijenu proizvoda i usluge, a sve u cilju zaštite kupaca od neopravdanih poskupljenja. Ovakvo postupanje je proporcionalno jer se postupa prema svima isto bez diskriminacije. S obzirom na to da cijena električne energije ključno utječe na inflaciju, potrošače i gospodarstvo u cjelini, potrebno je obuhvatiti sve energetske subjekte koji mogu utjecati na cijene električne energije, odnosno koji mogu bitnije utjecati na tržište električne energije, a to su upravo svi proizvođači veći od 100 kW. Također, ovakvim postupanjem održava se konkurencija na tržištu električne energije te promiče stabilnost cijena. Razdoblje primjene mjere ograničenja tržišnih prihoda proizvođača ostvarenih proizvodnjom električne energije u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. propisano je Uredbom o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije („Narodne novine“, broj 156/22.).</p>

naštetiti proizvođačima koji ne profitiraju od visokih cijena električne energije na tržištu. Proširenjem primjene ograničenja tržišnih prihoda na trgovce ugrožava se ekonomska održivost tih subjekata i obeshrabruje nove investicije kao i razvoj trgovine električnom energijom u Republici Hrvatskoj. Razvoj trgovine električnom energijom je posebno bitan s obzirom da većina proizvođača nema potrebno znanje i iskustvo kako bi na tržištu električne energije sudjelovali bez posrednika. Naime, višak prihoda se izračunava kao pozitivna razlika između tržišnih prihoda proizvođača za MWh električne energije i gornje granice tržišnih prihoda od 180 EUR za MWh. Dok je navedena formula prihvatljiva za proizvođače s obzirom da je gornja granica tržišnih prihoda veća od trenutnih niveliranih troškova energije i dozvoljava proizvođačima da vrate svoju investiciju i nadoknade operativne troškove, isto nije primjenjivo i na trgovce čija je uloga na tržištu potpuno drugačija. Trgovci koji ne sudjeluju na veleprodajnim tržištima električne energije u ime proizvođača, kupuju električnu energiju na tržištu pod istim uvjetima kao i svi ostali sudionici te se stoga njihovi tržišni prihodi ne mogu izjednačiti s cijenom za koju je prodana električna energija na tržištu. Također, potrebno je naglasiti da je tržište električne energije u Europi likvidno i efikasno što znači da trgovci uobičajeno prodaju i kupuju energiju sa sličnom postotnom maržom bez obzira na opću razinu cijena i na njihovu maržu dobiti ne utječe značajno razina tržišta. Kada bi se ograničenje tržišnih prihoda primjenjivalo na trgovce električnom energijom na isti način na koji se primjenjuje i na proizvođače, višak tržišnih prihoda bi se efektivno platio dvaput – jednom u odnosu na cijenu koju je trgovac platio proizvođači i ponovo za cijenu koju je trgovac primio na tržištu za istu tu električnu energiju. Osim cijene koju trgovci moraju platiti na tržištu, trgovci imaju i druge značajne troškove koji se moraju uzeti u obzir. Naime, subjekti koji se bave trgovanjem električnom energijom omogućavaju pristup tržištu određenim proizvođačima i pružaju usluge uravnoteženja za nisku naknadu (< 10% od CROPEX spot cijene), ova naknada pokriva i troškove koji uključuju troškove uravnoteženja koji uobičajeno iznose oko otprilike 80% naknade, te druge materijalne troškove kao kapitalne troškove, troškove pravnog savjetovanja, troškove jamstava, računovodstvene troškove, itd. U ugovorima s fiksnom cijenom, trgovci uobičajeno ograničavaju tržišni rizik (hedging) za buduće razdoblje prema tržišnim uvjetima u trenutku ograničenja rizika koje također nosi određene troškove (cijena za ograničenje tržišnih rizika na nelikvidnim tržištima, naknade za brokerske usluge, dugoročni prekogranični kapaciteti s obzirom da u Republici Hrvatskoj ne postoji terminsko tržište, itd.) .) koji se gotovo nikad ne ugovara isključivo za jedan ugovor već u okviru optimizacije portfelja na području cijele EU. Nadalje, zakonom je propisano da se višak tržišnih prihoda plaća mjesečno, dok trgovci kupuju električnu energiju kroz duže razdoblje, uobičajeno ne kraće od godinu dana. Tijekom godine dana, profit se očekuje u zimskim mjesecima kada su cijene više, dok su tijekom proljetnih/ljetnih mjeseci cijene niže. Stoga, mjesečna plaćanja viška tržišnih

prihoda će zasigurno dovesti do gubitaka s obzirom da se profit ostvaren tijekom zimskih mjeseci mora platiti kao višak prihoda, a gubitak do kojeg će doći tijekom neprofitabilnog razdoblja se neće nadoknaditi. Usporedbe radi, u situaciji u kojoj trgovac plati 180 EUR proizvođaču za MWh električne energije, proizvođač ostvaruje profit od 120 EUR i nije obveznik plaćanja viška prihoda. S druge strane trgovac koji je platio 180 EUR za MWh električne energije, istu proda za 200 EUR i zaradi 20 EUR od čega 15 EUR opada na troškove uravnoteženja, 3 EUR na druge troškove te trgovac ostvari profit od 2 EUR, a mora platiti višak prihoda po stopi od 800%. Uzimajući u obzir sve gore navedeno, s obzirom da subjekti koji se bave trgovanjem električnom energijom ne profitiraju od izvanredno visokih tržišnih prihoda na isti način kao i proizvođači s niskim graničnim troškovima, trgovci koji ne sudjeluju na tržištu u ime proizvođača ne bi trebali biti podvrgnuti mjeri ograničenja tržišnih prihoda. Čak i kada bi određeni broj trgovaca bilo opravdano podvrgnuti mjeri ograničenja tržišnih prihoda, zakon mora propisati na koji će se način izračunavati višak prihoda za navedene subjekte kako bi se osiguralo da je mjera proporcionalna i nediskriminirajuća.

19 **HUPB - Hrvatska udruga proizvođača bioplina PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, O B R A Z L O Ž E N J E**
 KOMENTAR BR. 7. Nije dano obrazloženje razloga zbog kojih hrvatski zakonodavac nije usvojio mogućnost danu državama članicama da osobito u slučajevima kada primjena gornje granice tržišnih prihoda od 180 EUR/MWh uzrokuje znatno administrativno opterećenje, odluče da se gornja granica tržišnih prihoda neće primjenjivati na proizvođače električne energije u postrojenjima za proizvodnju električne energije instaliranog kapaciteta od najviše 1 MW. Nije dano obrazloženje razloga zbog kojih hrvatski zakonodavac nije odredio višu gornju granicu tržišnih prihoda za inframarginalne proizvođače, pod uvjetom da njihovi troškovi ulaganja i operativni troškovi premašuju maksimalan iznos od 180 EUR/MWh, a što se konkretno odnosi na bioplinska postrojenja okupljena u HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA. Nije dano obrazloženje razloga zbog kojih hrvatski zakonodavac nije usvojio rješenje iz članka 21. stavka 2. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 kojim je određeno da države članice mogu odlučiti da neće primjenjivati članke od 4. do 7. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 na električnu energiju proizvedenu u malim izoliranim sustavima ili u malim povezanim sustavima, a koje odstupanje bi bilo izravno primjenjivo na bioplinska postrojenja okupljena u HRVATSKU UDRUGU PROIZVOĐAČA BIOPLINA.

Nije prihvaćen

Propisivanjem primjene ovoga zakona sukladno mogućnosti iz članka 7. stavka 3. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 ne bi se ostvarila svrha ovoga Zakona. Odredbom članka 5. stavkom 1. predmetnog Zakona sukladno odredbi članka 8 stavka 1. točke b Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 omogućeno je Obveznicima iz članka 3. stavka 3. podstavaka 1. i 3. Zakona čija cijena proizvodnje električne energije prelazi iznos od 180 eura po MWh, podnošenje zahtjeva Agenciji s pripadajućim dokazima, za ograničenje na gornju granicu cijene koja je viša od 180 eura po MWh proizvedene električne energije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Članak 21. Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 predviđa kao mogućnost državama članicama da ne primjene odredbe članka 4.-7. iste, na električnu energiju proizvedenu u malim izoliranim sustavima ili malim povezanim sustavima međutim nije izvjesno da bi postojali prevladavajući razlozi koji bi bili odraz trenutnog stanja u Republici Hrvatskoj a temeljem kojih bi se takvo rješenje ukazivalo kao oportuno.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 od 6. listopada 2022. o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2023. godinu.
Rok: II. kvartal 2023.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci članak 122., stavak 1

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Uredba Vijeća (EU) 2022/1854 od 6. listopada 2022. o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije (SL L 2611, 7.10.2022.)

32022R1854

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

5. Prilog:

-

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Hrvoje Bujanović

Državni tajnik

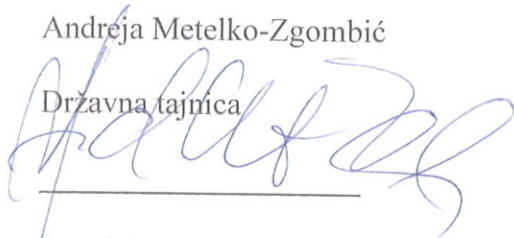
(potpis)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica

(potpis)

